

Катедра по медицинска генетика, Медицински Факултет – София,
Медицински Университет, ул. Здраве 2, 1431 София, тел. 9520 357,
email: dragatoncheva@yahoo.com

Department of Medical Genetics, Medical Faculty – Sofia, Medical
University, 2 Zdrave str., tel: + 359 2 9520 357, email: dragatoncheva@
yahoo.com

Dear Ms. Lucia Slobodova

On the request by Professor Milan Macek, hereby, as the Secretary of the National Society for Human Genetics in Bulgaria, I declare that we support the UEMS Genetics curriculum "Description of Medical/Clinical/Human Genetics recognition as a medical specialty in EU: aims and objectives of specialist training" that was adopted on April 25/2009 with the total length of 4 years.

In 1976 the Bulgarian Ministry of Health established a specialty «Medical Genetics». The Department of Medical Genetics, Medical University of Sofia was asked by the Bulgarian Ministry of Health to developed the first and several up-date curriculums for specialization. The length of specialization is 3 years for the physicians from the Genetic Departments and 4 year for the physicians from the other Departments and Hospitals.

At the moment the legal dossier is Regulation No 34 as of 29/12/2006 on acquiring a specialization in the healthcare system, issued by the Minister of Health, promulgated in the State Gazette, issue No 7 as of 23/01/2007, in force as of 01/01/2007, amended in issue No 89 as of 06/11/2007.

Therefore, I fully endorse inclusion of clinical genetics ("Medicinska genetika" in Bulgaria) into Directive 2005/36 towards the recognition of this important specialty at the European level.

Sincerely yours

Prof. Draga Toncheva, MD, Dsc,
Medical Geneticist
Secretary of National Society of Human Genetics
Head of Department of Medical Genetics, MU-Sofia, BG
Head of National Human Genome Center

Наредба № 31 от 28.07.2001 г. за следдипломно обучение в системата на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 64 от 20.07.2001 г., изм. и доп., бр. 93 от 21.10.2003 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за провеждане и финансиране на следдипломното обучение на специалистите с висше образование, за получаване на специалност в системата на здравеопазването, както и за определяне на лечебните и здравните заведения, в които се провежда следдипломното обучение.

Чл. 2. Следдипломното обучение включва специализация и продължителна квалификация на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването.

Чл. 3. Специализацията е овладяване на основна или профилна специалност от номенклатурата на специалностите в системата на здравеопазването съгласно приложение № 1 по определени учебни програми за определен срок, която приключва с полагане на изпит пред държавна изпитна комисия.

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Продължителната квалификация е непрекъснато обучение след придобиването на правото за упражняване на професия под формата на курсове, индивидуално обучение, програми за професионална квалификация за придобиване на определена правоспособност, програми за дистанционно обучение.

(2) За продължителна квалификация се счита и участието в семинари, конгреси, конференции, симпозиуми, публикации в научни издания и др.

Чл. 5. Висшите медицински училища (ВМУ) и медицинските колежи (МК) организират, регистрират, провеждат и контролират следдипломното обучение на специалистите с висше образование, които са зачислили, а Военномедицинската академия (ВМА) - следдипломното обучение по военномедицинските специалности.

Чл. 6. (1) В Министерството на здравеопазването (МЗ) се води регистър на специалистите с висше образование, придобили специалност в системата на здравеопазването.

(2) Регистърът съдържа следните данни:

1. номер по ред в регистъра;
2. имената по документ за самоличност на завършилите специализация и техния единен граждански номер (ЕГН);
3. висшето медицинско училище, ВМА или МК, издали свидетелство за придобита специалност;
4. придобитата специалност и сесията и годината на полагане на държавния изпит за получаване на специалност и номерът на свидетелството, издадено от ВМУ, ВМА или МК.

(3) Ръководителите на ВМУ, ВМА или МК, зачислили специализантите, изпращат в МЗ в едномесечен срок от приключване на държавните изпити списък на лицата, положили успешно държавен изпит за придобиване на специалност, както и данните по ал. 2, т. 2 - 4.

(4) Министерството на здравеопазването изпраща на ВМУ, ВМА или МК номера по ред в регистъра на завършилия специализация за вписването му в свидетелството за призната специалност. Вписванията в регистъра се публикуват в служебен бюлетин на МЗ.

Глава втора

ЛЕЧЕБНИ И ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ, В КОИТО СЕ ПРОВЕЖДА ОБУЧЕНИЕТО

Чл. 7. (1) Обучение за придобиване на специалност и за продължителна квалификация се провежда в лечебни и здравни заведения, наречени за краткост "бази за следдипломно обучение".

(2) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Бази за следдипломно обучение са лечебните заведения, получили положителна акредитационна оценка по чл. 90, ал. 1, т. 3 от Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ), които имат възможности за изпълнение на учебната програма за специализация или на съответните раздели или модули от нея.

(3) Лечебните заведения за първична и специализирана извънболнична помощ, в които се провежда практическо обучение, както и централните за спешна медицинска помощ, в които се провежда обучение на специализанти по спешна медицина и продължителна квалификация, се определят от министъра на здравеопазването.

(4) Лечебните заведения извън посочените в ал. 2 и 3, както и здравните заведения, в които се провежда практическо обучение, се определят от министъра на здравеопазването.

(5) Министърът на здравеопазването утвърждава лечебните заведения по ал. 3 и 4 въз основа на критерии, предложени от ректорите на ВМУ или началника на ВМА.

Чл. 8. (1) Ръководителите на лечебни и здравни заведения, които не подлежат на акредитация, правят предложения до министъра на здравеопазването за определянето им за база за следдипломно обучение. Предложение за определянето на бази за следдипломно обучение по военномедицински специалности се прави от началника на ВМА.

(2) Министърът на здравеопазването утвърждава списък на лечебните и здравните заведения, определени за бази за следдипломно обучение.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Списъкът по ал. 2 се утвърждава до 30 ноември за всяка следваща календарна година и може да бъде актуализиран при промяна на получената акредитационна оценка или на критериите по чл. 7, ал. 5.

Глава трета СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ

Раздел I

Форми и условия за провеждането на специализацията

(Загл. изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.)

Чл. 9. (1) Специализацията в системата на здравеопазването се състои в усвояване на теоретични знания и практически умения по:

1. основна специалност, която обхваща обособен раздел на медицинската наука и практика;
2. профилна специалност, която е диференциран подраздел на основна специалност.

(2) Профилна специалност може да се специализира само след призната основна специалност.

(3) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Институциите по чл. 5 провеждат обучението за усвояване на задължителните теоретични знания, а обучението за придобиване на практическите умения се провежда в базите за следдипломно обучение.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) (1) Форми на обучение за придобиване на специалност са:

1. клинична ординатура, при която лицето специализира в институциите по чл. 5 и в лечебно заведение, получило положителна акредитационна оценка по чл. 90, ал. 1, т. 3 ЗЛЗ;
2. специализация за лица, които работят в база за следдипломно обучение;

3. специализация за лица, които работят в лечебно или здравно заведение, което не е определено за база за следдипломно обучение;

4. специализация за лица, които не работят в лечебно или здравно заведение.

(2) Специалност могат да придобиват правоспособни специалисти с висше образование по медицина, стоматология, фармация, здравни грижи и завършили медицински колеж.

(3) Специалност могат да придобиват и специалисти с висше образование при условие, че работят в системата на здравеопазването, има утвърдена съответна специалност от номенклатурата по чл. 3 и обучението се провежда от институциите по чл. 5.

Чл. 11. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Специализацията се провежда по учебни програми съобразно номенклатурата на специалностите и формите за придобиване на специалност по чл. 10. Учебните програми се разработват и приемат от ВМУ, ВМА и МК въз основа на учебни програми, утвърдени от министъра на здравеопазването.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Учебните програми по ал. 1 за военномедицинските специалности се съгласуват с министъра на отбраната.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) В учебните програми се включва:

1. задължителното теоретично и практическо обучение и тяхната продължителност в зависимост от формите за придобиване на специалност по чл. 10, която е не по-малка от срока, определен в приложение № 1;

2. разпределението по области или модули от медицинската наука и практика и тяхната продължителност.

(4) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Теоретичното обучение може да се провежда и дистанционно, ако това е предвидено в учебната програма.

Чл. 12. (1) (Отм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.).

(2) (Отм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.).

(3) (Отм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.).

(4) Специализиращите по неврохирургия, ортопедия и травматология и за придобиване на всички профилни специалности провеждат задължителното практическо обучение изцяло в лечебни или здравни заведения, определени за бази за следдипломно обучение.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Специализиращите по всички стоматологични специалности всяка година провеждат два месеца задължително практическо обучение в стоматологичен факултет, ако работят в лечебно заведение, определено за база за специализация, или четири месеца, ако работят в лечебно заведение, което не е база за специализация, като останалата част от програмата изпълняват на работното си място. Продължителността на специализацията не може да бъде повече от пет години от зачисляването до изпълнението на учебната програма.

Чл. 13. (1) Лекарите с призната специалност по анестезиология и интензивно лечение, вътрешни болести, детски болести, акушерство и гинекология, нервни болести, хирургия, ортопедия и травматология, клинична токсикология, които работят в централните за спешна медицинска помощ, могат да специализират спешна медицина по съкратена учебна програма.

(2) Лекарите с придобитата специалност по комунална хигиена, трудова медицина, хранене и диететика и хигиена на детско-юношеската възраст могат да придобият специалност по обща хигиена след 8-месечно теоретично обучение по модулите на учебната програма.

(3) Лекарите, специализиращи епидемиология на инфекциозните болести, комунална хигиена, медицинска паразитология, микробиология, вирусология,

токсикология, хигиена на детско-юношеската възраст, трудова медицина, хранене и диететика, медицинска и санитарна физика, санитарна химия, санитарно инженерство или обща хигиена, работещи в хигиенно- епидемиологичните инспекции, които не са база за специализация, провеждат една трета от задължителното практическо обучение в лечебни или здравни заведения, определени за база за следдипломно обучение.

(4) Специализиращите по фармацевтични специалности провеждат специализацията на работното си място в съответствие с предвидените в учебните планове и програми срокове.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) (1) Специализацията по обща медицина се провежда в срок три години, от които една година (53 седмици) теоретично обучение по модулите на учебната програма, три месеца практическо обучение в амбулатории за първична медицинска помощ, определени за бази за практическо обучение по обща медицина, и една година и девет месеца работа в амбулатория за първична медицинска помощ.

(2) Лекарите без специалност, които имат регистрирана амбулатория за първична медицинска помощ, придобиват специалност обща медицина по реда на ал. 1, като работата може се провежда в същата амбулатория.

(3) Лекарите без специалност, които нямат регистрирана амбулатория за първична медицинска помощ, придобиват специалност обща медицина по реда на ал. 1, като работата може да се провежда във всяка амбулатория за първична медицинска помощ.

(4) Лекарите, които имат придобита специалност по вътрешни или детски болести и регистрирана амбулатория за първична медицинска помощ, придобиват специалност обща медицина след теоретично обучение по модулите на учебната програма без този, по който имат призната специалност.

(5) Лекарите, които имат придобита специалност, различна от тази по ал. 4, и регистрирана амбулатория за първична медицинска помощ, придобиват специалност обща медицина след теоретично обучение по модулите на учебната програма без този, по който имат призната специалност, и след практическо обучение по ал. 1.

Чл. 15. (1) (Предишен текст на чл. 15, изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Специалисти с висше медицинско образование, които работят в системите на Министерството на отбраната (МО), Министерството на вътрешните работи (МВР) и Министерството на транспорта и съобщенията (МТС) имат право на обучение, финансирано от държавата, само по специалността, по която работят, по военномедицинските специалности (за военните лекари) и по обща медицина (за лекарите, работещи в поделенията).

(2) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Специалистите по ал. 1 могат да специализират по военномедицинските специалности без откъсване от работа, с изключение на времето за участие в основен курс и колоквиуми.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Лекарите, работещи по трудова медицина в хигиенно-епидемиологичните инспекции, имат право на обучение, финансирано от държавата, само по специалностите трудова медицина, токсикология или професионални заболявания.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Лекарите, работещи в службите по трудова медицина, имат право на обучение, финансирано от държавата, само по специалността трудова медицина.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Лекарите, които работят в централните за спешна медицинска помощ (ЦСМП), имат право на обучение, финансирано от държавата, само по специалностите спешна медицина и медицина на бедствените ситуации, а директорите на ЦСМП и техните заместници - и по специалностите социална медицина и здравен мениджмънт или икономика на здравеопазването.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Специалисти с висше немедицинско образование с образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър" имат право на обучение, финансирано от държавата, само по специалността, по която работят.

Чл. 17. (1) Специалисти с висше медицинско образование с образователно-квалификационна степен "магистър", които са ръководители на лечебни или здравни заведения и техни заместници, работещите в МЗ, ВМУ, районните центрове по здравеопазване, националната и районните здравноосигурителни каси имат право на обучение, финансирано от държавата, само по специалностите социална медицина и здравен мениджмънт, медицина на бедствените ситуации или икономика на здравеопазването. Специализацията се провежда без откъсване от работа с изключение на времето за участие в курсове и полагане на колоквиуми.

(2) Ръководители на лечебни или здравни заведения и техни заместници, които имат образователно-квалификационна степен "магистър" по икономика и управление, имат право на обучение, финансирано от държавата, само по специалностите медицинска информатика и здравен мениджмънт или икономика на здравеопазването. Специализацията се провежда без откъсване от работа с изключение на времето за участие в курсове или полагане на колоквиуми.

Чл. 18. (1) (Предишен текст на чл. 18, изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Асистентите, научните сътрудници и редовните докторанти могат да бъдат зачислени за специализация в областта, в която са асистенти, научни сътрудници или докторанти, без явяване на конкурс за специализация. В тези случаи те изпълняват учебния план и учебните програми за съответната специализация. За начало на специализацията се счита датата на молбата до ръководителя на ВМУ, ВМА или МК за зачисляване.

(2) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Хабилитирани лица, асистенти и научни сътрудници, с които е сключен договор за управител или директор на лечебно или здравно заведение, могат да бъдат зачислени за специализация по социална медицина и здравен мениджмънт или икономика на здравеопазването без явяване на конкурс.

(3) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Хабилитираните лица и асистентите по стоматологични специалности могат да специализират обща стоматология без явяване на конкурс.

(4) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Асистентите по лицево-челюстна хирургия и орална хирургия могат да специализират лицево-челюстна хирургия и орална хирургия в акредитирани по чл. 90, ал. 1, т. 3 ЗЛЗ университетски болници, които имат сключен договор със съответното ВМУ. В тези случаи асистентите могат да имат трудов договор само с ВМУ. Специализацията се провежда за срок не повече от 4 години за лекари и 3 години за стоматолози, като се зачита стажът им като асистенти. В университетските болници се обучават само за период, необходим за усвояване на съответните оперативни методики.

Раздел II

Определяне на местата за специализация

Чл. 19. Броят на местата за специализация се определя съобразно потребностите от специалисти в съответствие с Националната здравна карта на Република България.

Чл. 20. (1) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Районните центрове по здравеопазване представят ежегодно до 31 март в МЗ предложение за потребностите от специалисти за съответната област по общини и лечебни или здравни заведения за следващата календарна година в съответствие с Националната здравна карта на Република България. Предложения за потребностите от специалисти за нуждите на институциите по чл. 5, системата на отбраната, вътрешните работи, транспорта и съобщенията и правосъдието се правят от съответните ръководители и министри.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Районните колегии на Българския лекарски съюз (БЛС) и на Съюза на стоматолозите в България (ССБ) ежегодно до 1 март предоставят информация на районните центрове по здравеопазване за потребностите по ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Ръководителите на лечебни и здравни заведения, определени като бази за следдипломно обучение, ежегодно до 31 януари правят предложение до директора на районните центрове по здравеопазване за броя на местата за специализация през следващата календарна година за формите по чл. 10, както и начините за финансиране.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Въз основа на предложенията по ал. 3 районните центрове по здравеопазване, както и институциите по чл. 5 ежегодно до 31 март представят в МЗ предложенията за места по бази и специалности за областта и съответната институция. В предложенията се посочват и формите по чл. 10, както и начините за финансиране.

(5) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Въз основа на предложенията по ал. 4 министърът на здравеопазването утвърждава броя на местата за обучение, финансирано от държавата, и за обучение срещу заплащане за съответната календарна година. Броят на местата за обучение, финансирано от държавата, се съгласува с министъра на образованието и науката и министъра на финансите.

Раздел III

Зачисляване за специализация

Чл. 21. (1) Висшите медицински училища, ВМА или МК обявяват в централен и местен всекидневник конкурси за местата за специализация и писмено уведомяват за това МЗ и районния център по здравеопазване. Срокът за подаване на документите за участие в конкурсите не може да бъде по-малък от 30 дни преди провеждането им.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) За участие в конкурс за специализация кандидатите подават до съответното ВМУ, ВМА или МК, обявило конкурса, молба, придружена от следните документи:

1. (доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) нотариално заверено копие от дипломата за завършено висше образование, а кандидатите за специализация по профилна специалност - нотариално заверено копие от свидетелството (дипломата) за призната основна специалност;

2. препис-извлечение от трудовата книжка или друг документ, удостоверяващ професионален стаж.

(3) Кандидатите имат право да се явят на конкурс за зачисляване по различни специалности и за места в различни лечебни или здравни заведения, определени за база за следдипломно обучение.

Чл. 22. (1) Конкурсът е писмен и се провежда анонимно.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) При подаване на документите кандидатите получават конспект и/или примерни тестове за съответния изпит, както и списък с литература.

Чл. 23. (1) Ръководителите на ВМУ, ВМА или МК със заповед определят съставите на изпитните и техническите комисии, мястото и датата на провеждането на конкурса за всяка специалност.

(2) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Председатели на изпитните комисии са хабилитирани лица по съответната специалност, а като членове се включват преподаватели и от базите за следдипломно обучение, обявили места за специализация.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Висшето медицинско училище, ВМА или МК писмено уведомяват кандидатите най-късно един месец преди провеждане на конкурсния изпит за мястото, датата и часа на провеждането му.

Чл. 24. (1) До класиране се допускат кандидатите, получили оценка на конкурсния изпит най-малко "много добър (4,50)", която се получава като средноаритметична оценка от оценките на членовете на изпитната комисия. Оценките от изпита са окончателни и се вписват от всеки член на комисията в отделен изпитен протокол срещу номера на кандидатите. При разлика в оценките на двама от членовете на изпитната комисия, по-голяма от 0,50, конкурсната работа се арбитрира от председателя на комисията, чиято оценка е окончателна. При провеждане на тестове резултатите се преизчисляват по шестобалната система от изпитната комисия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Председателите на изпитните комисии в петдневен срок от датата на провеждането на конкурса представят на техническата комисия протоколите по ал. 1 с оценките на кандидатите и писмените работи, а при провеждане на тестове - не по-късно от три дни от датата на провеждане на конкурса.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Техническата комисия обобщава данните от изпитните протоколи, обявява резултатите от конкурсния изпит и извършва класирането на кандидатите по реда на получените оценки и съобразно посочените от кандидатите вид и място на специализацията. При еднакви оценки класирането се извършва по бал, получен от сбора на оценките от държавния изпит и средния успех от следването в дипломата за завършено висше образование.

(4) Оценките от конкурса се обявяват в срок до десет дни от датата на провеждането на конкурса за специализация. Класирането на кандидатите се извършва в срок до десет дни от обявяването на оценките.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Възражения по процедурата за провеждане на конкурсите се подават до ръководителя на ВМУ, ВМА или МК в седемдневен срок от датата на обявяване на оценките. Не се допуска преразглеждане на писмените работи и тяхната преоценка.

(6) Председателите на техническите комисии в двудневен срок от обявяване на оценките предават във ВМУ, ВМА или МК изпитните протоколи с оценките от конкурса, писмените работи и документите на кандидатите.

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) При спечелен конкурс за клинична ординатура се сключва трудов договор между лицето, спечелило конкурса, и ректора на съответното ВМУ, началника на ВМА или ръководителя на базата за следдипломно обучение, в който се посочват мястото и продължителността за провеждане на клиничната ординатура, съобразно сроковете и програмата за специализация.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Ректорът на съответното ВМУ или началникът на ВМА сключва договор с ръководител на лечебно заведение за провеждане на клиничната ординатура, в случаите, когато тези места са в щатното разписание на ВМУ или ВМА.

(3) Въз основа на резултатите от класирането, извън случаите по ал. 1 и 2, ръководителят на ВМУ, ВМА или МК издава заповед за зачисляване в срок до един месец от обявяване на класирането, която се обявява на публично място във съответното ВМУ, ВМА или МК.

(4) Ръководителят на ВМУ, ВМА или МК писмено уведомява в срока по ал. 3 ръководителите на лечебните или здравните заведения - бази за следдипломно обучение, за резултатите от класирането по съответната специалност.

(5) Ръководителят на лечебното или здравното заведение, определено за база за следдипломно обучение, определя за ръководител на специализанта лице с призната специалност и трудов стаж по нея не по-малко от три години. Ръководителят може да бъде определен и по искане на специализанта.

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Ръководителят на специализанта:

1. изработва индивидуален учебен план за специализацията в срок до един месец от зачисляването, който се утвърждава от ръководителя на базата за следдипломно обучение и се изпраща във ВМУ, ВМА или МК, където е зачислен специализантът;

2. участва в провеждането на колоквиумите;

3. контролира и съдейства за изпълнението на изискваните по програмата практически дейности (изследвания, операции, манипулации и др.);

4. изготвя атестат за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план.

(2) Специализацията започва от датата, посочена в заповедта за зачисляване, но не по-късно от три месеца от издаването на заповедта.

(3) На всеки зачислен за специализация ВМУ, ВМА или МК издава книжка за специализация.

Чл. 27. (1) Специализацията може да бъде прекратена със заповед на ръководителя на ВМУ, ВМА или МК по доклад на ръководителя на специализанта в следните случаи:

1. при неспазване на условията, предвидени в заповедта за зачисляване, включително неявяване за специализация в срока по чл. 26, ал. 1;

2. при показани незадоволителни резултати при усвояването на учебната програма;

3. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) при влязла в сила присъда.

(2) Лицата, на които специализацията е прекратена, могат да участват в нов конкурс за специализация не по-рано от 2 години от издаване на заповедта за прекратяването ѝ.

Чл. 28. (1) Специализацията може да бъде прекъсвана в следните случаи:

1. (доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) поради бременност, раждане и отглеждане на малко дете за предвидените в Кодекса на труда срокове;

2. при временна неработоспособност, продължила повече от три месеца през една календарна година;

3. (доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) по молба на специализанта извън случаите по т. 1 и 2, но не повече от 2 пъти по време на специализацията за период не по-дълъг от продължителността ѝ;

4. (нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) при налагане на наказание по чл. 38, т. 3 ЗСОЛС;

5. (нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) провеждане на специализация или част от нея в чужбина със съгласие на ръководителя на специализанта.

(2) Специализацията се прекъсва със заповед на ръководителя на ВМУ, ВМА или МК. Копие от заповедта се изпраща в лечебното или здравното заведение - база за следдипломно обучение, както и в лечебното или здравното заведение, в което работи специализантът.

Раздел IV

Провеждане на държавния изпит за придобиване на специалност в системата на здравеопазването

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) До държавен изпит за специалност се допускат специализантите, които са изпълнили съответния учебен план и програма.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Министърът на здравеопазването ежегодно до 15 февруари със заповед утвърждава състава на изпитните комисии за държавен изпит за специалност. Предложение за състава на изпитните комисии се прави не по-късно от 25 януари от ръководителите на ВМУ, ВМА и МК.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) (1) Съставът на всяка изпитна комисия по чл. 30 включва председател и не по-малко от двама членове, които са хабилитирани

лица или доктори на медицинските науки, като броят им се определя в зависимост от специалността.

(2) Председателят на всяка изпитна комисия по чл. 30 осигурява равномерното участие на всеки от членовете за съответните сесии, като изготвя разпределение по дати и ги включва на ротационен принцип. Разпределението се изпраща на членовете на комисиите не по-късно от 14 дни преди първата изпитна дата, като се посочват мястото, датата и часът на провеждане на всеки изпит. Копие от разпределението се изпраща в същите срокове до МЗ, ВМУ, ВМА и МК.

Чл. 32. (1) Държавните изпити за специалност се организират ежегодно и се провеждат в две изпитни сесии: от 1 до 31 май и от 1 до 31 декември.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Държавните изпити за завършилите клинична ординатура, специализираните срещу заплащане и за чужди граждани, завършили специализация в Република България, се провеждат от комисиите по чл. 30 в срок до три месеца след изпълнението на учебния план и програма.

Чл. 33. (1) За допускане до държавен изпит специализантите подават лично или чрез районния център по здравеопазване молба до ръководителя на ВМУ, ВМА или МК, към които са зачислени за специализация.

(2) За допускане до държавен изпит извън случаите по чл. 32, ал. 2 лицата подават молбите си в срок от 1 до 31 януари за изпитната сесия през май и от 1 до 31 август за изпитната сесия през декември.

(3) Към молбата за допускане до държавен изпит се прилагат следните документи:

1. книжка за специализация;
2. документ, удостоверяващ професионален стаж;
3. удостоверения за проведено индивидуално или курсово обучение в база за следдипломно обучение;
4. копия от оперативни протоколи или извлечения от оперативните журнали, подписани от съответните ръководители, когато за определени специалности в програмите се изисква изпълнението на определен брой медицински дейности (операции, манипулации и др.);
5. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) атестат от ръководителя на специализанта за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план;
6. (нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) копия от заповедите за командировка в случаите, когато обучението се провежда в друго населено място;
7. (нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) документи, удостоверяващи уведомяването на районната здравноосигурителна каса и районния център по здравеопазване от специализиращия по обща медицина за периода на практическото обучение, в случаите по чл. 13, ал. 5 и 6 ЗЛЗ;
8. (нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) копие на документи за внесените суми за обучение в случаите, когато обучението е срещу заплащане.

(4) Висшето медицинско училище, ВМА или МК изпраща в МЗ до 28 февруари за изпитната сесия през май и до 30 септември за изпитната сесия през декември броя на допуснатите до държавен изпит специализанти по съответните специалности.

(5) Висшето медицинско училище, ВМА или МК уведомява специализантите за мястото, датата и часа на провеждане на изпитите до 31 март за изпитната сесия през май и до 31 октомври за изпитната сесия през декември.

(6) Висшето медицинско училище, ВМА или МК изпраща на председателите на изпитните комисии извлечение от заповедта по чл. 30 за съответната комисия, списък

на допуснатите специализанти, документите им и изпитен протокол за всеки в срок до 15 април и до 15 ноември за изпитните сесии съответно през май и през декември.

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Държавният изпит за специалност се провежда чрез полагане на теоретичен и практически изпит в два последователни дни. Теоретичният изпит може да се проведе и чрез полагане на тест. Комисията допуска до практически изпит само лицата, които са издържали теоретичния изпит.

Чл. 35. (1) (Предишен текст на чл. 35 - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Резултатите от държавния изпит за специализация се вписват от председателя на изпитната комисия в изпитен протокол, като задължително се посочва: "издържал изпита за специалност" или "неиздържал изпита за специалност". Изпитният протокол се подписва от членовете на комисията. Изпитният протокол се прилага към документите на специализанта и те се връщат в ВМУ, ВМА и МК в седемдневен срок от провеждане на изпита.

(2) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) На неиздържалите изпита за специалност комисията отразява в изпитния протокол мотивите за неуспешния резултат и препоръки.

(3) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) При получаване на резултат "неиздържал изпита за специалност" за втори път в мотивите по ал. 2 комисията отбелязва и разделите от специалността, по които специализантът се е представил незадоволително, и определя срок за провеждане на допълнително обучение преди следващото явяване.

Чл. 36. Лицата, които са положили успешно държавния изпит, получават свидетелство за призната специалност, издадено от ВМУ, ВМА или МК, към които са зачислени, в съответствие с изискванията на Наредбата за единните държавни изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища (ДВ, бр. 31 от 1997 г.).

Чл. 37. (1) Права, произтичащи от призната специалност, се признават от 1 юни за лицата, които успешно са положили държавния изпит през изпитната сесия през май, и от 1 януари - за успешно положили държавния изпит през изпитната сесия през декември.

(2) Права, произтичащи от призната специалност на завършилите при условията и по реда на чл. 32, ал. 2, се признават от датата на издаването на свидетелството, но не по-късно от един месец след успешното полагане на държавния изпит.

Чл. 38. (1) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Всеки специализант има право да се яви три пъти на държавен изпит за придобиване на специалност, при спазване изискванията на чл. 35, ал. 3.

(2) Специализантите, които два пъти не са издържали успешно държавния изпит за придобиване на специалност, имат право на третото си явяване да бъдат разпределени в изпитна комисия с различен състав при условие, че по специалността има утвърдена повече от една комисия.

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) (1) Медицински специалисти, които са специализирали в чужбина и имат право да упражняват медицинска професия, подават в МЗ следните документи за признаване на проведеното обучение:

1. молба за признаване на проведен етап на специализация или придобита специалност;

2. диплома за завършено висше образование, като за лицата, завършили в чужбина, е легализирана по съответния ред;

3. документ за проведен етап на специализация (академична справка) и/или документ за придобита специалност и програмата, по която е извършено обучението, заверени в съответното българско посолство и в превод на български език от заклет преводач.

(2) Документите по ал. 1 се изпращат на председателя на съответната изпитна комисия по чл. 30 за становище относно съответствието на проведеното обучение с учебната програмата за придобиване на специалността в Република България.

(3) При положително становище по ал. 2 съответното ВМУ и ВМА издава свидетелство за призната специалност, считано от датата на подаване на молбата.

(4) При установяване на съществени несъответствия в срока или съдържанието на програмите комисията определя реда и условията за допускане до държавен изпит.

(5) На лицата по ал. 4, които са изпълнили условията и са положили успешно държавния изпит за специалност, се издава свидетелство за призната специалност по чл. 36 от съответното ВМУ и ВМА.

(6) Държавен изпит за признаване на специалност не се полага от специалисти с висше образование, специализирали в страни, с които Република България има сключени международни договори, по силата на които се признава специалност в системата на здравеопазването.

(7) Лицата по ал. 6 се вписват в регистъра към МЗ, за което получават удостоверение.

Глава четвърта

ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОДЪЛЖИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) (1) Българският лекарски съюз и Съюзът на стоматолозите в България организират, координират, провеждат и регистрират продължителната квалификация на лекарите и стоматолозите при условия и по ред, определени в договори с ВМУ и ВМА.

(2) Висшият медицински университет, ВМА, МК и Българският червен кръст провеждат продължителната квалификация на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването при условия и по ред, определени в договори с базите за следдипломно обучение.

(3) Съюзът на научните медицински дружества в България, Съюзът на учените в България и медицинските асоциации по специалности могат да участват в провеждането на продължителната квалификация на лекари и стоматолози при условия и по ред, определени в договори с БЛС и СББ.

(4) Контролът на дейностите по предходните алинеи се осъществява по ред, определен от министъра на здравеопазването.

Чл. 41. (1) Основна форма на продължителна квалификация са тематичните курсове по актуални проблеми в медицината и здравеопазването и въвеждане на нови методи за изследване и лечение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Лицата по чл. 40 ежегодно до 31 януари изготвят програми на курсовете за обучение, които ще провеждат, а до 15 май - план-разписание за курсовете за следващата календарна година. Всяко план-разписание се изпраща до районните центрове по здравеопазване, МЗ, ВМУ, ВМА, БЛС, ССБ, МО, МВР, МТС и Министерството на правосъдието (МП), като в него се посочват условията за включване и организаторът на всеки курс.

(3) Районните центрове по здравеопазване в едноседмичен срок от получаване на план-разписанието уведомяват лечебните и здравните заведения за курсовете по ал. 1.

Чл. 42. (1) Заявка за участие в тематичен курс през следващата година се изпраща до организатора на тематичния курс от ръководителя на лечебното или здравното заведение, в което работи кандидатът, в срок до 15 юли.

(2) Списъчният състав на всеки курс се подготвя съобразно условията за включване, като с предимство се приемат кандидати, които работят в лечебни или здравни заведения, които не са база за следдипломно обучение, и се утвърждава от

организатора на тематичния курс не по-късно от три месеца преди започването му, за което се уведомяват одобрените кандидати.

Чл. 43. (1) Индивидуално обучение се провежда за повишаване теоретичната и практическата подготовка за усвояване на методики и новости по определени раздели от специалността. Продължителността на индивидуалното обучение се определя от организатора на индивидуалното обучение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Лицата по чл. 40 ежегодно изготвят програми за индивидуално обучение, които ще провеждат, както и план- разписание на местата за индивидуално обучение за следващата календарна година. Всяко план-разписание се изпраща до районните центрове по здравеопазване, МЗ, ВМУ, ВМА, БЛС, ССБ, МО, МВР, МТС и МП, като в него се посочват условията за включване и организаторът на обучението.

(3) Районните центрове по здравеопазване в едноседмичен срок уведомяват лечебните и здравните заведения за местата по ал. 2.

(4) Заявка за включване на кандидат за индивидуално обучение се изпраща от ръководителите на лечебните и здравните заведения и от кандидатите в срока по чл. 42, ал. 1 до организатора на индивидуалното обучение.

(5) Списъкът на кандидатите се утвърждава от организатора на индивидуалното обучение съобразно условията за включване, като с предимство се приемат кандидати, които работят в лечебни или здравни заведения, които не са база за следдипломно обучение. Одобрените кандидати се уведомяват не по-късно от три месеца преди започване на индивидуалното обучение.

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Завършилите различни форми на продължителна квалификация получават удостоверение или свидетелство, издадено от ръководителя на съответната институция по чл. 5.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Завършилите успешно програма за професионална квалификация получават свидетелство за придобита правоспособност, издадено от ръководителя на съответната институция по чл. 5.

(3) За условията и реда за издаване на удостоверения и свидетелства по ал. 1 и 2 се прилага съответно Наредбата за единните държавни изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Преминалите различни форми на продължителна квалификация получават за всяка от тях кредитна оценка в съответствие със системата за оценяване на формите на продължителна квалификация, утвърдена от министъра на здравеопазването. Кредитната оценка се вписва в удостоверението по ал. 1 и свидетелствата по ал. 2.

Глава пета

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИЕМАНЕ НА ЧУЖДЕНЦИ ЗА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ И ПРОДЪЛЖИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Чл. 45. (1) Чужденци, които кандидатстват за специализация или продължителна квалификация, подават във ВМУ или МК следните документи:

1. молба относно специалността, която желаят да придобият, или темите за провеждане на продължителната квалификация;
2. автобиографична справка;
3. копие от дипломата за висше образование;
4. документ за професионална дейност за предходните 5 години;
5. медицинско свидетелство, издадено в едномесечен срок преди датата на кандидатстването;
6. документ за успешно завършена езикова и специализирана подготовка по български език;

7. писмено съгласие на базата за следдипломно обучение, в която ще се обучава кандидатът.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Документите по ал. 1, т. 2, 3, 4 и 5 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени.

(3) Обучението за придобиване на езикови и специализирани знания по български език е с продължителност не по-малко от 6 месеца.

Чл. 46. Кандидатите за следдипломно обучение, които се приемат в изпълнение на междуправителствени спогодби и междуведомствени програми за образователен, културен и научен обмен, се приемат при условията и по реда, определени в съответните спогодби или програми.

Глава шеста

ФИНАНСИРАНЕ НА СЛЕДДИПЛОМНОТО ОБУЧЕНИЕ

Чл. 47. Ръководителите на ВМУ, ВМА и МК със заповед определят цената за участие в конкурса за зачисляване за специализация.

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) (1) Министърът на здравеопазването представя заявка за броя на местата по чл. 20, ал. 5, финансирани от държавата, пред Министерството на образованието и науката, като средствата от държавния бюджет се планират в рамките на разходните тавани за съответната година.

(2) Средствата по ал. 1 се утвърждават от министъра на финансите по бюджетите на съответните първостепенни разпоредители с бюджетни кредити, които ги разпределят по бюджетите на ВМУ, ВМА и базите за следдипломно обучение, след представяне на заповедите за зачисляване по чл. 25.

(3) Ръководителите на бази за следдипломно обучение определят размера на цената за обучение срещу заплащане по съответните специалности.

Чл. 49. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) (1) Различните форми на продължителна квалификация могат да се провеждат и срещу заплащане, като редът и условията се определят с договор между организатора и провеждащия обучението.

(2) Заплащането се извършва от лицето, което желае да се обучава, или неговия работодател съгласно условията на договора по ал. 1.

(3) Размерът на сумите за формите на продължителна квалификация се определя от провеждащия обучението.

Чл. 50. (1) Чужденци, зачислени за специализация или продължителна квалификация, се обучават срещу заплащане по реда, определен в чл. 95, ал. 5 от Закона за висшето образование (ЗВО).

(2) Чужденци, зачислени за специализация или продължителна квалификация по реда на чл. 46, се обучават при финансовите условия, определени в междуправителствените спогодби и междуведомствените програми за образователен, културен и научен обмен.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Лица с двойно гражданство, едното от които е българско, заплащат половината от определената по ал. 6 на чл. 95 ЗВО такса, когато кандидатстват и са приети при условията и по реда за чужденци.

Чл. 51. (1) Средствата по чл. 47 се внасят в бюджетите на ВМУ, МК и ВМА от кандидатстващите за зачисляване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Сумите по чл. 48, ал. 3, чл. 49 и 50 се внасят във ВМУ, ВМА или в база за следдипломно обучение или на организатора на продължителна квалификация, провеждащи съответната форма на обучение.

(3) Набраните по ал. 2 средства се разходват за осъществяване на дейностите по следдипломно обучение в съответните структури, определени за бази за следдипломно обучение.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Специалисти с висше образование в системата на здравеопазването" са: лекарите, стоматолозите и фармацевтите с образователно-квалификационна степен "магистър"; завършилите медицински колежи с образователно-квалификационна степен "специалист"; завършилите специалност "здравни грижи" с образователно-квалификационна степен "бакалавър" и немедицинските специалисти с образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър", работещи в системата на здравеопазването.

2. (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) "Програми за професионална квалификация за придобиване на определена правоспособност" са програмите за следдипломно обучение, одобрени от министъра на здравеопазването, които може да са част от програмите за специализация или самостоятелни програми, след изпълнението на които се полага изпит и се издава съответен документ за професионална квалификация (удостоверение или свидетелство) в зависимост от срока на обучение.

3. "Програми за дистанционно обучение" са програмите, при които по предварително обявен план се осъществява обучение чрез предоставяне на учебни материали на хартиен, магнитен или друг вид носител или по електронен път с цел по-бързо запознаване с последните новости в дадена област, както и за уеднаквяване на оценяването на наученото от участниците в обучението. Провежда се чрез кореспондиране и завършва с издаване на съответен документ в зависимост от срока на обучение.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Критериите по чл. 7, ал. 5 се изготвят и утвърждават в срок два месеца от влизане в сила на наредбата.

§ 3. (1) Заповедите по чл. 7, ал. 3 и 4 и списъкът по чл. 8, ал. 2 се издават в срок три месеца от влизане в сила на наредбата.

(2) До утвърждаване на списъка по ал. 1 специализацията и продължителната квалификация продължава да се извършва в базите за следдипломно обучение, определени по реда на Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването (обн., ДВ, бр. 9 от 1996 г.; доп., бр. 89 от 1996 г.; изм., бр. 37 от 1997 г.; доп., бр. 42 и 97 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 50 от 1998 г.; изм., бр. 61 и 77 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 64 от 1999 г.).

(3) Предложенията по чл. 20, ал. 1 и 3 за 2001 г. се правят в срок до два месеца от влизане в сила на наредбата.

§ 4. (Отм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.).

§ 5. (1) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Лицата, притежаващи научна степен "доктор на медицинските науки" или получилите научно звание "професор" или "старши научен сътрудник I степен" или "доцент" или "старши научен сътрудник II степен", могат да поискат признаване на специалност, ако хабилитационният или дисертационният им труд е в областта на специалността, която искат да им се признае.

(2) Лицата по ал. 1 представят молба до ректора на ВМУ (началника на ВМА), придружена от следните документи:

1. копие от диплома за завършено висше образование;
2. свидетелство за призната основна специалност - за профилните специалности;
3. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) документ за съответната научна степен и/или научно звание;
4. (нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) автореферат на дисертационния труд;
5. (нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) списък на научните трудове, учебници, научни публикации, които са по специалността, която иска да им се признае.

(3) Ректорът на ВМУ (началникът на ВМА) по предложение на комисия, определена по реда на чл. 30, издава на кандидата свидетелство за призната специалност. Специалността се признава за придобита от датата на издаването на свидетелството.

§ 6. (1) В срок 5 години от влизане в сила на наредбата зачислените за специализация лекари или стоматолози, които са открили индивидуална или групова практика за първична медицинска помощ, могат да бъдат презачислени за специализация по обща медицина или обща стоматология след провеждане на конкурс по документи.

(2) Лицата по ал. 1 се презачисляват на незаетите места за специализация преди проведените конкурси. Презачисляването се извършва въз основа на класиране по бал, получен от сбора на оценките от държавния изпит и средния успех от семестриалните изпити за завършено висше образование по медицина или стоматология. Сроковете и редът за презачисляване се определят от съответното ВМУ след обявяване на резултатите от класирането.

§ 7. (1) Лицата, които са зачислени за специализация до влизане в сила на тази наредба, продължават специализацията си при условията, по които са приети.

(2) Лицата по ал. 1 се допускат до държавен изпит за придобиване на специалност в срок до пет години от влизане в сила на наредбата, с изключение на лицата, зачислени по реда на Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването, които се допускат до държавен изпит в срок до осем години от влизане в сила на наредбата.

(3) Стоматолозите, зачислени за специализация по терапевтична стоматология, могат да продължат да специализират по една от специалностите оперативно зъболечение и ендодонтия или пародонтология и заболявания на оралната лигавица по адаптирани учебни програми в зависимост от проведеното до 30 септември 2001 г. обучение.

§ 8. Когато лечебно или здравно заведение, определено за база за следдипломно обучение, бъде изключено от списъка по чл. 8, ал. 2, зачислените за специализация в това лечебно или здравно заведение продължават обучението си в други лечебни или здравни заведения - бази за следдипломно обучение, определени от министъра на здравеопазването.

§ 9. Носителите на наградата "Златен Хипократ" могат да бъдат зачислени за специализация по избрана от тях специалност, без да се явяват на конкурсен изпит на места за клинична ординатура по решение на академичния съвет на съответното висше медицинско училище.

§ 10. Специалистите с висше образование в системата на здравеопазването, придобили до влизане в сила на наредбата специалност, която не е включена в номенклатурата на специалностите по чл. 3, се ползват с правата на специалист по специалност, съответно посочена в приложение № 2.

§ 11. За свидетелство за придобита специалност по смисъла на чл. 36 се признават издаваните до влизане на наредбата в сила документи за придобита специалност и признати права на специалист:

1. диплом за първа специалност, издаден от ректора на медицинска академия съгласно Наредбата за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри (ДВ, бр. 7 от 1974 г., отм.);

2. свидетелство за втора специалност, издадено от ректора на медицинска академия съгласно Наредбата за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри (ДВ, бр. 7 от 1974 г., отм.);

3. документ, удостоверяващ легализиране на документи за получена в чужбина медицинска специалност, издаден от Министерството на народното здраве съгласувано с Комитета за наука, технически прогрес и висше образование съгласно Наредбата за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри (ДВ, бр. 7 от 1974 г., отм.);

4. диплома за основна специалност, издадена от ректора на висш медицински институт съгласно Наредба № 11 от 1994 г. за следдипломното обучение на специалистите с висше медицинско образование в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 50 от 1994 г., отм.);

5. свидетелство за призната специалност, издадено от ректор на висше медицинско училище или началника на Военномедицинска академия съгласно Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването.

§ 12. Наредбата се издава на основание чл. 87, ал. 3 и 4 от Закона за народното здраве и чл. 93 и § 6 ЗЛЗ и отменя Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването (обн., ДВ, бр. 9 от 1996 г.; доп., бр. 89 от 1996 г.; изм., бр. 37 от 1997 г.; доп., бр. 42 и 97 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 50 от 1998 г.; изм., бр. 61 и 77 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 64 от 1999 г.) и Наредба № 12 от 1994 г. за следдипломно обучение на специалистите със средно и полувисше медицинско и немедицинско образование в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 51 от 1994 г.).

Наредбата е съгласувана с министъра на образованието и науката и с министъра на финансите.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 31 от 2001 г. за следдипломно обучение в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 93 от 2003 г.)

§ 44. Българският лекарски съюз и ССБ съвместно с ВМУ, ВМА и експерти от МЗ до шест месеца от влизане в сила на тази наредба разработват и предлагат за утвърждаване от министъра на здравеопазването след обсъждане от Висшия медицински съвет система/и за оценяване на формите на продължителна квалификация на лекарите и стоматолозите.

§ 45. Лицата, които са зачислени за специализация по стоматологични специалности до влизане в сила на наредбата, довършват обучението си по адаптирани учебни програми, разработени и утвърдени по реда на чл. 11, ал. 1.

§ 46. Лицата, които са зачислени за специализация по реда на Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването, имат право да се явят три пъти на държавен изпит за придобиване на специалност.

§ 47. Лицата, придобили до влизане в сила на наредбата специалност, която не е включена в номенклатурата на специалностите по чл. 3, се ползват с правата на специалист по специалност, посочена в приложение № 3.

§ 48. Предложенията по чл. 20 за 2004 г. се правят в срок до два месеца от влизане в сила на наредбата.

§ 49. Наредбата е съгласувана с министъра на образованието и науката и с министъра на финансите.

Приложение № 1 към чл. 3
(Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.)

Номенклатура на специалностите и сроковете за придобиването
им в системата на здравеопазването

Университет "Св. Кирил и Методий" - Пловдив

№ по ред | Основни специалности |Срок,| год. | Профилни специалности |Срок,| год.

1 | 2 | 3 | 4 | 5

I. Специалности за лекари с образователно-квалификационна степен "магистър": А. Специалности с преобладаваща терапевтична насоченост 1.

Анестезиология и интензивно лечение	4			
2. Вътрешни болести	5	2.1. Гастро-ентерология	2	
		2.2. Гериатрична медицина	2	
		2.3. Ендокринология и болести на обмяната	2	
		2.4. Кардиология	2	
		2.5. Клинична алергология	2	
		2.6. Клинична хематология	2	
		2.7. Нефрология	2	
		2.8. Онкология	2	
		2.9. Пневмология и фтизиатрия	2	
		2.10. Професионални заболявания	2	
		2.11. Ревматология	2	
3. Детски болести	4	3.1. Детска гастроентерология	2	
		3.2. Детска ендокринология и болести на обмяната	2	
		3.3. Детска кардиология	2	
		3.4. Детска клинична хематология	2	
		3.5. Детска неврология	2	
		3.6. Детска нефрология	2	
		3.7. Детска пневмология и фтизиатрия	2	
		3.8. Детска ревматология	2	
		3.9. Клинична алергология	2	
		3.10. Неонатология	2	
		3.11. Онкология	2	
4. Инфекциозни болести	4			
5. Клинична токсикология и терапия	4	5.1. Клинична алергология	2	6. Клинична фармакология
	3			
7. Кожни и венерически болести	4	7.1. Клинична алергология	2	
		7.2. Онкология	2	
		7.3. Професионални заболявания	2	
		7.4. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3	
8. Лъчелечение	4	8.1. Онкология	2	
9. Нервни болести	4	9.1. Детска неврология	2	

	9.2. Онкология	2	
	9.3. Професионални заболявания	2	
10. Обща медицина	3	10.1. Гериатрична медицина	2
11. Психиатрия	4	11.1. Детска психиатрия	2
		11.2. Съдебна психиатрия	2
12. Спешна медицина	4	13. Трансфузионна хематология	
		14. Физикална и рехабилитационна медицина	4
Б. Специалности с преобладаваща хирургична насоченост			
15. Акушерство и гинекология и репродуктивна медицина	4	15.1. Онкология	2
		15.2. Естетична медицина (козметична) хирургия и	4
			3
16. Лицево-челюстна хирургия	5	16.1. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
17. Неврохирургия	5	17.1. Онкология	2
18. Ортопедия и травматология	5	18.1. Онкология	2
		18.2. Пластично-възстановителна хирургия	2
		18.3. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
19. Очни болести	4	19.1. Онкология	2
		19.2. Професионални заболявания	2
		19.3. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
20. Урология	5	20.1. Онкология	2
		20.2. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
21. Ушно-носно-гърлени болести	4	21.1. Клинична алергология	2
		21.2. Онкология	2
		21.3. Професионални заболявания	2
		21.4. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
22. Хирургия	5	22.1. Гръдна хирургия	3
		22.2. Детска хирургия	2
		22.3. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
		22.4. Кардиохирургия	2
		22.5. Онкология	2
		22.6. Пластично-възстановителна хирургия	2
		22.7. Съдова хирургия	2
В. Специалности с преобладаваща клинично-диагностична насоченост			
23. Авиационна медицина	3		
24. Биохимия	4		
25. Вирусология	3	26. Епидемиология на инфекциозните болести	3
27. Клинична имунология	4		
28. Клинична лаборатория	4		

29. Медицинска биология	3		
30. Медицинска генетика	3		
31. Медицинска паразитология	3		
32. Микробиология	4		
33. Нуклеарна медицина	4	33.1. Онкология	2
34. Образна диагностика	4	34.5. Обща и клинична патология	
36. Патофизиология	3		
37. Радиобиология	4		
38. Спортна медицина	4		
39. Съдебна медицина	3		
40. Токсикология	3		
Г. Специалности с друга насоченост		41. Анатомия, хистология и цитология	
		34.2. Икономика на здравеопазването	2
43. Комунална хигиена	3	34.4. Медицина на бедствените ситуации (на катастрофите)	
45. Медицинска педагогика	3		
46. Обща хигиена	3		
47. Радиационна хигиена	3		
48. Социална медицина и здравен мениджмънт	3	48.1. Гериатрична медицина	2
49. Трудова медицина	4	49.1. Професионални заболявания	2
50. Фармакология	4		
51. Физиология	3	35.2. Хигиена на детско-юношеската възраст	
53. Хранене и диететика		3II. Специалности за стоматолози с образователно-квалификационна степен "магистър"	
1. Детска стоматология	3	1.1. Стоматологична образна диагностика	2
2. Лицево-челюстна хирургия	4	2.1. Стоматологична образна диагностика	2
		2.2. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
3. Медицинска педагогика	3		
4. Обща стоматология	3		
5. Оперативно зъболечение и ендодонтия	2	5.1. Стоматологична образна диагностика	2
6. Орална хирургия	3	6.1. Стоматологична образна диагностика	2
		6.2. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
7. Ортодонтия	3	7.1. Стоматологична образна диагностика	2
8. Пародонтология и заболявания на оралната лигавица	3	8.1. Стоматологична образна диагностика	2

9. Протетична стоматология 3 9.1. Стоматологична образна диагностика 210. Социална медицина и организация на стоматологичното здраве (СМОСЗ) 3 III. Специалности за фармацевти с образователно-квалификационна степен "магистър" 1. Анализ на лекарствените средства 3
2. Клинична фармация 3 3. Лечебни растения и билково дело 3 4. Медицинска педагогика 3 5. Организация и икономика на дистрибуторската и аптечната практика 3 6. Организация и икономика на фармацевтичното производство 3 7. Технология на лекарствата с биофармация 3 IV. Специалности за лица, придобили специалност "здравни грижи" с образователно-квалификационна степен "бакалавър" 1. Болнична хигиена (превенция и контрол на инфекциите) 2
2. Медицинска педагогика 3 3. Социална медицина и здравен мениджмънт 3
- V. Специалности за лица с образователно-квалификационна степен "специалист", завършили медицински колеж 1. Анестезиология и интензивни грижи (за медицински сестри и акушерки) 2 2. Болнична хигиена (превенция и контрол на инфекциите) 2
3. Детска сестра 2 4. Консултант по кърмене и здравословно и диетично хранене (за рентгенови лаборанти) 2 5. Лъчелечение (за рентгенови лаборанти) 1 6. Медицинска сестра за социални дейности 2 7. Обществено здравеопазване (за медицински сестри, акушерки и фелдшери) 2 8. Операционна и превъзочна техника (за медицински сестри и акушерки) 2
9. Психиатрична сестра 210. Семейна медицинска сестра (акушерка) 2 VI. Специалности за лица, придобили немедицинско образование с образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър" 1. Анализ на лекарствените средства (за химици) 3
2. Биохимия (за биохимици, биолози и химици) 4 3. Биофизика (за биолози и физици) 3 4. Вирусология (за биолози и микробиолози) 3 5. Икономика на здравео-

- пазването (за икономисти) 2 6. Клинична психология
(за психолози) 3 7. Клинична химия (за химици, биохимици, биолози и фармацевти) 3 8. Лабораторна имунология (за биолози, биохимици, молекулярни биолози, биотехнолози) 3 9. Лечебни растения и билково дело (за биолози) 3 10. Медицинска биология (за биолози) 311. Медицинска зоология (за биолози) 312. Медицинска информатика и здравен мениджмънт 313. Медицинска педагогика (за педагози и психолози) 314. Медицинска и радиологична физика (за физици) 315. Медицинска и санитарна физика (за инженери и физици) 316. Медицинска физкултура (за методисти по лечебна физкултура - кинезитерапевти) 3
17. Микробиология (за микробиолози и биолози) 418. Правно регулиране в здравеопазването (за юристи) 219. Радиационна хигиена (за биолози, физици и химици) 320. Радиобиология (за биолози, физици и химици) 421. Санитарна химия (за химици) 322. Санитарно инженерство (за инженери и архитекти) 323. Теоретични основи на медицинската химия (за химици) 324. Организация и икономика на фармацевтичното производство (за биолози, икономисти, химици и инженер-химици) 3VII. Военномедицински специалности за лекари, стоматолози и фармацевти с образователно-квалификационна степен "магистър"
1. Авиационна медицина 3
2. Военна хигиена 3 3. Военномедицинско снабдяване (за фармацевти) 3 4. Медицина на бедствениите ситуации (на катастрофите) 3
5. Организация и тактика на медицинската служба 1. Военна епидемиология (получава се след призната специалност по епидемиология на инфекциозните болести) 2

Наредба № 31 от 28.07.2001 г. за следдипломно обучение в системата на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 64 от 20.07.2001 г., изм. и доп., бр. 93 от 21.10.2003 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за провеждане и финансиране на следдипломното обучение на специалистите с висше образование, за получаване на специалност в системата на здравеопазването, както и за определяне на лечебните и здравните заведения, в които се провежда следдипломното обучение.

Чл. 2. Следдипломното обучение включва специализация и продължителна квалификация на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването.

Чл. 3. Специализацията е овладяване на основна или профилна специалност от номенклатурата на специалностите в системата на здравеопазването съгласно приложение № 1 по определени учебни програми за определен срок, която приключва с полагане на изпит пред държавна изпитна комисия.

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Продължителната квалификация е непрекъснато обучение след придобиването на правото за упражняване на професия под формата на курсове, индивидуално обучение, програми за професионална квалификация за придобиване на определена правоспособност, програми за дистанционно обучение.

(2) За продължителна квалификация се счита и участието в семинари, конгреси, конференции, симпозиуми, публикации в научни издания и др.

Чл. 5. Висшите медицински училища (ВМУ) и медицинските колежи (МК) организират, регистрират, провеждат и контролират следдипломното обучение на специалистите с висше образование, които са зачислили, а Военномедицинската академия (ВМА) - следдипломното обучение по военномедицинските специалности.

Чл. 6. (1) В Министерството на здравеопазването (МЗ) се води регистър на специалистите с висше образование, придобили специалност в системата на здравеопазването.

(2) Регистърът съдържа следните данни:

1. номер по ред в регистъра;
2. имената по документ за самоличност на завършилите специализация и техния единен граждански номер (ЕГН);
3. висшето медицинско училище, ВМА или МК, издали свидетелство за придобита специалност;
4. придобитата специалност и сесията и годината на полагане на държавния изпит за получаване на специалност и номерът на свидетелството, издадено от ВМУ, ВМА или МК.

(3) Ръководителите на ВМУ, ВМА или МК, зачислили специализантите, изпращат в МЗ в едномесечен срок от приключване на държавните изпити списък на лицата, положили успешно държавен изпит за придобиване на специалност, както и данните по ал. 2, т. 2 - 4.

(4) Министерството на здравеопазването изпраща на ВМУ, ВМА или МК номера по ред в регистъра на завършилия специализация за вписването му в свидетелството за призната специалност. Вписванията в регистъра се публикуват в служебен бюлетин на МЗ.

Глава втора

ЛЕЧЕБНИ И ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ, В КОИТО СЕ ПРОВЕЖДА ОБУЧЕНИЕТО

Чл. 7. (1) Обучение за придобиване на специалност и за продължителна квалификация се провежда в лечебни и здравни заведения, наречени за краткост "бази за следдипломно обучение".

(2) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Бази за следдипломно обучение са лечебните заведения, получили положителна акредитационна оценка по чл. 90, ал. 1, т. 3 от Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ), които имат възможности за изпълнение на учебната програма за специализация или на съответните раздели или модули от нея.

(3) Лечебните заведения за първична и специализирана извънболнична помощ, в които се провежда практическо обучение, както и центровете за спешна медицинска помощ, в които се провежда обучение на специализанти по спешна медицина и продължителна квалификация, се определят от министъра на здравеопазването.

(4) Лечебните заведения извън посочените в ал. 2 и 3, както и здравните заведения, в които се провежда практическо обучение, се определят от министъра на здравеопазването.

(5) Министърът на здравеопазването утвърждава лечебните заведения по ал. 3 и 4 въз основа на критерии, предложени от ректорите на ВМУ или началника на ВМА.

Чл. 8. (1) Ръководителите на лечебни и здравни заведения, които не подлежат на акредитация, правят предложения до министъра на здравеопазването за определянето им за база за следдипломно обучение. Предложение за определянето на бази за следдипломно обучение по военномедицински специалности се прави от началника на ВМА.

(2) Министърът на здравеопазването утвърждава списък на лечебните и здравните заведения, определени за бази за следдипломно обучение.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Списъкът по ал. 2 се утвърждава до 30 ноември за всяка следваща календарна година и може да бъде актуализиран при промяна на получената акредитационна оценка или на критериите по чл. 7, ал. 5.

Глава трета

СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ

Раздел I

Форми и условия за провеждането на специализацията

(Загл. изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.)

Чл. 9. (1) Специализацията в системата на здравеопазването се състои в усвояване на теоретични знания и практически умения по:

1. основна специалност, която обхваща обособен раздел на медицинската наука и практика;
2. профилна специалност, която е диференциран подраздел на основна специалност.

(2) Профилна специалност може да се специализира само след призната основна специалност.

(3) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Институциите по чл. 5 провеждат обучението за усвояване на задължителните теоретични знания, а обучението за придобиване на практическите умения се провежда в базите за следдипломно обучение.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) (1) Форми на обучение за придобиване на специалност са:

1. клинична ординатура, при която лицето специализира в институциите по чл. 5 и в лечебно заведение, получило положителна акредитационна оценка по чл. 90, ал. 1, т. 3 ЗЛЗ;
2. специализация за лица, които работят в база за следдипломно обучение;

3. специализация за лица, които работят в лечебно или здравно заведение, което не е определено за база за следдипломно обучение;

4. специализация за лица, които не работят в лечебно или здравно заведение.

(2) Специалност могат да придобиват правоспособни специалисти с висше образование по медицина, стоматология, фармация, здравни грижи и завършили медицински колеж.

(3) Специалност могат да придобиват и специалисти с висше образование при условие, че работят в системата на здравеопазването, има утвърдена съответна специалност от номенклатурата по чл. 3 и обучението се провежда от институциите по чл. 5.

Чл. 11. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Специализацията се провежда по учебни програми съобразно номенклатурата на специалностите и формите за придобиване на специалност по чл. 10. Учебните програми се разработват и приемат от ВМУ, ВМА и МК въз основа на учебни програми, утвърдени от министъра на здравеопазването.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Учебните програми по ал. 1 за военномедицинските специалности се съгласуват с министъра на отбраната.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) В учебните програми се включва:

1. задължителното теоретично и практическо обучение и тяхната продължителност в зависимост от формите за придобиване на специалност по чл. 10, която е не по-малка от срока, определен в приложение № 1;

2. разпределението по области или модули от медицинската наука и практика и тяхната продължителност.

(4) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Теоретичното обучение може да се провежда и дистанционно, ако това е предвидено в учебната програма.

Чл. 12. (1) (Отм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.).

(2) (Отм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.).

(3) (Отм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.).

(4) Специализиращите по неврохирургия, ортопедия и травматология и за придобиване на всички профилни специалности провеждат задължителното практическо обучение изцяло в лечебни или здравни заведения, определени за бази за следдипломно обучение.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Специализиращите по всички стоматологични специалности всяка година провеждат два месеца задължително практическо обучение в стоматологичен факултет, ако работят в лечебно заведение, определено за база за специализация, или четири месеца, ако работят в лечебно заведение, което не е база за специализация, като останалата част от програмата изпълняват на работното си място. Продължителността на специализацията не може да бъде повече от пет години от зачисляването до изпълнението на учебната програма.

Чл. 13. (1) Лекарите с призната специалност по анестезиология и интензивно лечение, вътрешни болести, детски болести, акушерство и гинекология, нервни болести, хирургия, ортопедия и травматология, клинична токсикология, които работят в централите за спешна медицинска помощ, могат да специализират спешна медицина по съкратена учебна програма.

(2) Лекарите с придобитата специалност по комунална хигиена, трудова медицина, хранене и диететика и хигиена на детско-юношеската възраст могат да придобият специалност по обща хигиена след 8-месечно теоретично обучение по модулите на учебната програма.

(3) Лекарите, специализиращи епидемиология на инфекциозните болести, комунална хигиена, медицинска паразитология, микробиология, вирусология,

токсикология, хигиена на детско-юношеската възраст, трудова медицина, хранене и диететика, медицинска и санитарна физика, санитарна химия, санитарно инженерство или обща хигиена, работещи в хигиенно- епидемиологичните инспекции, които не са база за специализация, провеждат една трета от задължителното практическо обучение в лечебни или здравни заведения, определени за база за следдипломно обучение.

(4) Специализиращите по фармацевтични специалности провеждат специализацията на работното си място в съответствие с предвидените в учебните планове и програми срокове.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) (1) Специализацията по обща медицина се провежда в срок три години, от които една година (53 седмици) теоретично обучение по модулите на учебната програма, три месеца практическо обучение в амбулатории за първична медицинска помощ, определени за бази за практическо обучение по обща медицина, и една година и девет месеца работа в амбулатория за първична медицинска помощ.

(2) Лекари без специалност, които имат регистрирана амбулатория за първична медицинска помощ, придобиват специалност обща медицина по реда на ал. 1, като работата може се провежда в същата амбулатория.

(3) Лекари без специалност, които нямат регистрирана амбулатория за първична медицинска помощ, придобиват специалност обща медицина по реда на ал. 1, като работата може да се провежда във всяка амбулатория за първична медицинска помощ.

(4) Лекари, които имат придобита специалност по вътрешни или детски болести и регистрирана амбулатория за първична медицинска помощ, придобиват специалност обща медицина след теоретично обучение по модулите на учебната програма без този, по който имат призната специалност.

(5) Лекари, които имат придобита специалност, различна от тази по ал. 4, и регистрирана амбулатория за първична медицинска помощ, придобиват специалност обща медицина след теоретично обучение по модулите на учебната програма без този, по който имат призната специалност, и след практическо обучение по ал. 1.

Чл. 15. (1) (Предишен текст на чл. 15, изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Специалисти с висше медицинско образование, които работят в системите на Министерството на отбраната (МО), Министерството на вътрешните работи (МВР) и Министерството на транспорта и съобщенията (МТС) имат право на обучение, финансирано от държавата, само по специалността, по която работят, по военномедицинските специалности (за военните лекари) и по обща медицина (за лекарите, работещи в поделенията).

(2) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Специалистите по ал. 1 могат да специализират по военномедицинските специалности без откъсване от работа, с изключение на времето за участие в основен курс и колоквиуми.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Лекари, работещи по трудова медицина в хигиенно-епидемиологичните инспекции, имат право на обучение, финансирано от държавата, само по специалностите трудова медицина, токсикология или професионални заболявания.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Лекари, работещи в службите по трудова медицина, имат право на обучение, финансирано от държавата, само по специалността трудова медицина.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Лекари, които работят в централните за спешна медицинска помощ (ЦСМП), имат право на обучение, финансирано от държавата, само по специалностите спешна медицина и медицина на бедствените ситуации, а директорите на ЦСМП и техните заместници - и по специалностите социална медицина и здравен мениджмънт или икономика на здравеопазването.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Специалисти с висше немедицинско образование с образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър" имат право на обучение, финансирано от държавата, само по специалността, по която работят.

Чл. 17. (1) Специалисти с висше медицинско образование с образователно-квалификационна степен "магистър", които са ръководители на лечебни или здравни заведения и техни заместници, работещите в МЗ, ВМУ, районните центрове по здравеопазване, националната и районните здравноосигурителни каси имат право на обучение, финансирано от държавата, само по специалностите социална медицина и здравен мениджмънт, медицина на бедствените ситуации или икономика на здравеопазването. Специализацията се провежда без откъсване от работа с изключение на времето за участие в курсове и полагане на колоквиуми.

(2) Ръководители на лечебни или здравни заведения и техни заместници, които имат образователно-квалификационна степен "магистър" по икономика и управление, имат право на обучение, финансирано от държавата, само по специалностите медицинска информатика и здравен мениджмънт или икономика на здравеопазването. Специализацията се провежда без откъсване от работа с изключение на времето за участие в курсове или полагане на колоквиуми.

Чл. 18. (1) (Предишен текст на чл. 18, изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Асистентите, научните сътрудници и редовните докторанти могат да бъдат зачислени за специализация в областта, в която са асистенти, научни сътрудници или докторанти, без явяване на конкурс за специализация. В тези случаи те изпълняват учебния план и учебните програми за съответната специализация. За начало на специализацията се счита датата на молбата до ръководителя на ВМУ, ВМА или МК за зачисляване.

(2) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Хабилитирани лица, асистенти и научни сътрудници, с които е сключен договор за управител или директор на лечебно или здравно заведение, могат да бъдат зачислени за специализация по социална медицина и здравен мениджмънт или икономика на здравеопазването без явяване на конкурс.

(3) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Хабилитираните лица и асистентите по стоматологични специалности могат да специализират обща стоматология без явяване на конкурс.

(4) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Асистентите по лицево-челюстна хирургия и орална хирургия могат да специализират лицево-челюстна хирургия и орална хирургия в акредитирани по чл. 90, ал. 1, т. 3 ЗЛЗ университетски болници, които имат сключен договор със съответното ВМУ. В тези случаи асистентите могат да имат трудов договор само с ВМУ. Специализацията се провежда за срок не повече от 4 години за лекари и 3 години за стоматолози, като се зачита стажът им като асистенти. В университетските болници се обучават само за период, необходим за усвояване на съответните оперативни методики.

Раздел II

Определяне на местата за специализация

Чл. 19. Броят на местата за специализация се определя съобразно потребностите от специалисти в съответствие с Националната здравна карта на Република България.

Чл. 20. (1) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Районните центрове по здравеопазване представят ежегодно до 31 март в МЗ предложение за потребностите от специалисти за съответната област по общини и лечебни или здравни заведения за следващата календарна година в съответствие с Националната здравна карта на Република България. Предложения за потребностите от специалисти за нуждите на институциите по чл. 5, системата на отбраната, вътрешните работи, транспорта и съобщенията и правосъдието се правят от съответните ръководители и министри.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Районните колегии на Българския лекарски съюз (БЛС) и на Съюза на стоматолозите в България (ССБ) ежегодно до 1 март предоставят информация на районните центрове по здравеопазване за потребностите по ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Ръководителите на лечебни и здравни заведения, определени като бази за следдипломно обучение, ежегодно до 31 януари правят предложение до директора на районните центрове по здравеопазване за броя на местата за специализация през следващата календарна година за формите по чл. 10, както и начините за финансиране.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Въз основа на предложенията по ал. 3 районните центрове по здравеопазване, както и институциите по чл. 5 ежегодно до 31 март представят в МЗ предложенията за места по бази и специалности за областта и съответната институция. В предложенията се посочват и формите по чл. 10, както и начините за финансиране.

(5) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Въз основа на предложенията по ал. 4 министърът на здравеопазването утвърждава броя на местата за обучение, финансирано от държавата, и за обучение срещу заплащане за съответната календарна година. Броят на местата за обучение, финансирано от държавата, се съгласува с министъра на образованието и науката и министъра на финансите.

Раздел III

Зачисляване за специализация

Чл. 21. (1) Висшите медицински училища, ВМА или МК обявяват в централен и местен всекидневник конкурси за местата за специализация и писмено уведомяват за това МЗ и районния център по здравеопазване. Срокът за подаване на документите за участие в конкурсите не може да бъде по-малък от 30 дни преди провеждането им.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) За участие в конкурс за специализация кандидатите подават до съответното ВМУ, ВМА или МК, обявило конкурса, молба, придружена от следните документи:

1. (доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) нотариално заверено копие от дипломата за завършено висше образование, а кандидатите за специализация по профилна специалност - нотариално заверено копие от свидетелството (дипломата) за призната основна специалност;

2. препис-извлечение от трудовата книжка или друг документ, удостоверяващ професионален стаж.

(3) Кандидатите имат право да се явят на конкурс за зачисляване по различни специалности и за места в различни лечебни или здравни заведения, определени за база за следдипломно обучение.

Чл. 22. (1) Конкурсът е писмен и се провежда анонимно.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) При подаване на документите кандидатите получават конспект и/или примерни тестове за съответния изпит, както и списък с литература.

Чл. 23. (1) Ръководителите на ВМУ, ВМА или МК със заповед определят съставите на изпитните и техническите комисии, мястото и датата на провеждането на конкурса за всяка специалност.

(2) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Председатели на изпитните комисии са хабилитирани лица по съответната специалност, а като членове се включват преподаватели и от базите за следдипломно обучение, обявили места за специализация.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Висшето медицинско училище, ВМА или МК писмено уведомяват кандидатите най-късно един месец преди провеждане на конкурсния изпит за мястото, датата и часа на провеждането му.

Чл. 24. (1) До класиране се допускат кандидатите, получили оценка на конкурсния изпит най-малко "много добър (4,50)", която се получава като средноаритметична оценка от оценките на членовете на изпитната комисия. Оценките от изпита са окончателни и се вписват от всеки член на комисията в отделен изпитен протокол срещу номера на кандидатите. При разлика в оценките на двама от членовете на изпитната комисия, по-голяма от 0,50, конкурсната работа се арбитрира от председателя на комисията, чиято оценка е окончателна. При провеждане на тестове резултатите се преизчисляват по шестобалната система от изпитната комисия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Председателите на изпитните комисии в петдневен срок от датата на провеждането на конкурса представят на техническата комисия протоколите по ал. 1 с оценките на кандидатите и писмените работи, а при провеждане на тестове - не по-късно от три дни от датата на провеждане на конкурса.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Техническата комисия обобщава данните от изпитните протоколи, обявява резултатите от конкурсния изпит и извършва класирането на кандидатите по реда на получените оценки и съобразно посочените от кандидатите вид и място на специализацията. При еднакви оценки класирането се извършва по бал, получен от сбора на оценките от държавния изпит и средния успех от следването в дипломата за завършено висше образование.

(4) Оценките от конкурса се обявяват в срок до десет дни от датата на провеждането на конкурса за специализация. Класирането на кандидатите се извършва в срок до десет дни от обявяването на оценките.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Възражения по процедурата за провеждане на конкурсите се подават до ръководителя на ВМУ, ВМА или МК в седемдневен срок от датата на обявяване на оценките. Не се допуска преразглеждане на писмените работи и тяхната преоценка.

(6) Председателите на техническите комисии в двудневен срок от обявяване на оценките предават във ВМУ, ВМА или МК изпитните протоколи с оценките от конкурса, писмените работи и документите на кандидатите.

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) При спечелен конкурс за клинична ординатура се сключва трудов договор между лицето, спечелило конкурса, и ректора на съответното ВМУ, началника на ВМА или ръководителя на базата за следдипломно обучение, в който се посочват мястото и продължителността за провеждане на клиничната ординатура, съобразно сроковете и програмата за специализация.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Ректорът на съответното ВМУ или началникът на ВМА сключва договор с ръководител на лечебно заведение за провеждане на клиничната ординатура, в случаите, когато тези места са в щатното разписание на ВМУ или ВМА.

(3) Въз основа на резултатите от класирането, извън случаите по ал. 1 и 2, ръководителят на ВМУ, ВМА или МК издава заповед за зачисляване в срок до един месец от обявяване на класирането, която се обявява на публично място във съответното ВМУ, ВМА или МК.

(4) Ръководителят на ВМУ, ВМА или МК писмено уведомява в срока по ал. 3 ръководителите на лечебните или здравните заведения - бази за следдипломно обучение, за резултатите от класирането по съответната специалност.

(5) Ръководителят на лечебното или здравното заведение, определено за база за следдипломно обучение, определя за ръководител на специализанта лице с призната специалност и трудов стаж по нея не по-малко от три години. Ръководителят може да бъде определен и по искане на специализанта.

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Ръководителят на специализанта:

1. изработва индивидуален учебен план за специализацията в срок до един месец от зачисляването, който се утвърждава от ръководителя на базата за следдипломно обучение и се изпраща във ВМУ, ВМА или МК, където е зачислен специализантът;

2. участва в провеждането на колоквиумите;

3. контролира и съдейства за изпълнението на изискваните по програмата практически дейности (изследвания, операции, манипулации и др.);

4. изготвя атестат за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план.

(2) Специализацията започва от датата, посочена в заповедта за зачисляване, но не по-късно от три месеца от издаването на заповедта.

(3) На всеки зачислен за специализация ВМУ, ВМА или МК издава книжка за специализация.

Чл. 27. (1) Специализацията може да бъде прекратена със заповед на ръководителя на ВМУ, ВМА или МК по доклад на ръководителя на специализанта в следните случаи:

1. при неспазване на условията, предвидени в заповедта за зачисляване, включително неявяване за специализация в срока по чл. 26, ал. 1;

2. при показани незадоволителни резултати при усвояването на учебната програма;

3. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) при влязла в сила присъда.

(2) Лицата, на които специализацията е прекратена, могат да участват в нов конкурс за специализация не по-рано от 2 години от издаване на заповедта за прекратяването ѝ.

Чл. 28. (1) Специализацията може да бъде прекъсвана в следните случаи:

1. (доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) поради бременност, раждане и отглеждане на малко дете за предвидените в Кодекса на труда срокове;

2. при временна неработоспособност, продължила повече от три месеца през една календарна година;

3. (доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) по молба на специализанта извън случаите по т. 1 и 2, но не повече от 2 пъти по време на специализацията за период не по-дълъг от продължителността ѝ;

4. (нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) при налагане на наказание по чл. 38, т. 3 ЗСОЛС;

5. (нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) провеждане на специализация или част от нея в чужбина със съгласие на ръководителя на специализанта.

(2) Специализацията се прекъсва със заповед на ръководителя на ВМУ, ВМА или МК. Копие от заповедта се изпраща в лечебното или здравното заведение - база за следдипломно обучение, както и в лечебното или здравното заведение, в което работи специализантът.

Раздел IV

Провеждане на държавния изпит за придобиване на специалност в системата на здравеопазването

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) До държавен изпит за специалност се допускат специализантите, които са изпълнили съответния учебен план и програма.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Министърът на здравеопазването ежегодно до 15 февруари със заповед утвърждава състава на изпитните комисии за държавен изпит за специалност. Предложение за състава на изпитните комисии се прави не по-късно от 25 януари от ръководителите на ВМУ, ВМА и МК.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) (1) Съставът на всяка изпитна комисия по чл. 30 включва председател и не по-малко от двама членове, които са хабилитирани

лица или доктори на медицинските науки, като броят им се определя в зависимост от специалността.

(2) Председателят на всяка изпитна комисия по чл. 30 осигурява равномерното участие на всеки от членовете за съответните сесии, като изготвя разпределение по дати и ги включва на ротационен принцип. Разпределението се изпраща на членовете на комисии не по-късно от 14 дни преди първата изпитна дата, като се посочват мястото, датата и часът на провеждане на всеки изпит. Копие от разпределението се изпраща в същите срокове до МЗ, ВМУ, ВМА и МК.

Чл. 32. (1) Държавните изпити за специалност се организират ежегодно и се провеждат в две изпитни сесии: от 1 до 31 май и от 1 до 31 декември.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Държавните изпити за завършилите клинична ординатура, специализиралите срещу заплащане и за чужди граждани, завършили специализация в Република България, се провеждат от комисии по чл. 30 в срок до три месеца след изпълнението на учебния план и програма.

Чл. 33. (1) За допускане до държавен изпит специализантите подават лично или чрез районния център по здравеопазване молба до ръководителя на ВМУ, ВМА или МК, към които са зачислени за специализация.

(2) За допускане до държавен изпит извън случаите по чл. 32, ал. 2 лицата подават молбите си в срок от 1 до 31 януари за изпитната сесия през май и от 1 до 31 август за изпитната сесия през декември.

(3) Към молбата за допускане до държавен изпит се прилагат следните документи:

1. книжка за специализация;
2. документ, удостоверяващ професионален стаж;
3. удостоверения за проведено индивидуално или курсово обучение в база за следдипломно обучение;
4. копия от оперативни протоколи или извлечения от оперативните журналы, подписани от съответните ръководители, когато за определени специалности в програмите се изисква изпълнението на определен брой медицински дейности (операции, манипулации и др.);
5. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) атестат от ръководителя на специализанта за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план;
6. (нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) копия от заповедите за командировка в случаите, когато обучението се провежда в друго населено място;
7. (нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) документи, удостоверяващи уведомяването на районната здравноосигурителна каса и районния център по здравеопазване от специализацията по обща медицина за периода на практическото обучение, в случаите по чл. 13, ал. 5 и 6 ЗЛЗ;
8. (нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) копие на документи за внесените суми за обучение в случаите, когато обучението е срещу заплащане.

(4) Висшето медицинско училище, ВМА или МК изпраща в МЗ до 28 февруари за изпитната сесия през май и до 30 септември за изпитната сесия през декември броя на допуснатите до държавен изпит специализанти по съответните специалности.

(5) Висшето медицинско училище, ВМА или МК уведомява специализантите за мястото, датата и часа на провеждане на изпитите до 31 март за изпитната сесия през май и до 31 октомври за изпитната сесия през декември.

(6) Висшето медицинско училище, ВМА или МК изпраща на председателите на изпитните комисии извлечение от заповедта по чл. 30 за съответната комисия, списък

на допуснатите специализанти, документите им и изпитен протокол за всеки в срок до 15 април и до 15 ноември за изпитните сесии съответно през май и през декември.

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Държавният изпит за специалност се провежда чрез полагане на теоретичен и практически изпит в два последователни дни. Теоретичният изпит може да се проведе и чрез полагане на тест. Комисията допуска до практически изпит само лицата, които са издържали теоретичния изпит.

Чл. 35. (1) (Предишен текст на чл. 35 - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Резултатите от държавния изпит за специализация се вписват от председателя на изпитната комисия в изпитен протокол, като задължително се посочва: "издържал изпита за специалност" или "неиздържал изпита за специалност". Изпитният протокол се подписва от членовете на комисията. Изпитният протокол се прилага към документите на специализанта и те се връщат в ВМУ, ВМА и МК в седемдневен срок от провеждане на изпита.

(2) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) На неиздържалите изпита за специалност комисията отразява в изпитния протокол мотивите за неуспешния резултат и препоръки.

(3) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) При получаване на резултат "неиздържал изпита за специалност" за втори път в мотивите по ал. 2 комисията отбелязва и разделите от специалността, по които специализантът се е представил незадоволително, и определя срок за провеждане на допълнително обучение преди следващото явяване.

Чл. 36. Лицата, които са положили успешно държавния изпит, получават свидетелство за призната специалност, издадено от ВМУ, ВМА или МК, към които са зачислени, в съответствие с изискванията на Наредбата за единните държавни изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища (ДВ, бр. 31 от 1997 г.).

Чл. 37. (1) Права, произтичащи от призната специалност, се признават от 1 юни за лицата, които успешно са положили държавния изпит през изпитната сесия през май, и от 1 януари - за успешно положили държавния изпит през изпитната сесия през декември.

(2) Права, произтичащи от призната специалност на завършилите при условията и по реда на чл. 32, ал. 2, се признават от датата на издаването на свидетелството, но не по-късно от един месец след успешното полагане на държавния изпит.

Чл. 38. (1) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Всеки специализант има право да се яви три пъти на държавен изпит за придобиване на специалност, при спазване изискванията на чл. 35, ал. 3.

(2) Специализантите, които два пъти не са издържали успешно държавния изпит за придобиване на специалност, имат право на третото си явяване да бъдат разпределени в изпитна комисия с различен състав при условие, че по специалността има утвърдена повече от една комисия.

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) (1) Медицински специалисти, които са специализирали в чужбина и имат право да упражняват медицинска професия, подават в МЗ следните документи за признаване на проведеното обучение:

1. молба за признаване на проведен етап на специализация или придобита специалност;

2. диплома за завършено висше образование, като за лицата, завършили в чужбина, е легализирана по съответния ред;

3. документ за проведен етап на специализация (академична справка) и/или документ за придобита специалност и програмата, по която е извършено обучението, заверени в съответното българско посолство и в превод на български език от заклет преводач.

(2) Документите по ал. 1 се изпращат на председателя на съответната изпитна комисия по чл. 30 за становище относно съответствието на проведеното обучение с учебната програмата за придобиване на специалността в Република България.

(3) При положително становище по ал. 2 съответното ВМУ и ВМА издава свидетелство за призната специалност, считано от датата на подаване на молбата.

(4) При установяване на съществени несъответствия в срока или съдържанието на програмите комисията определя реда и условията за допускане до държавен изпит.

(5) На лицата по ал. 4, които са изпълнили условията и са положили успешно държавния изпит за специалност, се издава свидетелство за призната специалност по чл. 36 от съответното ВМУ и ВМА.

(6) Държавен изпит за признаване на специалност не се полага от специалисти с висше образование, специализирали в страни, с които Република България има сключени международни договори, по силата на които се признава специалност в системата на здравеопазването.

(7) Лицата по ал. 6 се вписват в регистъра към МЗ, за което получават удостоверение.

Глава четвърта

ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОДЪЛЖИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) (1) Българският лекарски съюз и Съюзът на стоматолозите в България организират, координират, провеждат и регистрират продължителната квалификация на лекарите и стоматолозите при условия и по ред, определени в договори с ВМУ и ВМА.

(2) Висшият медицински университет, ВМА, МК и Българският червен кръст провеждат продължителната квалификация на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването при условия и по ред, определени в договори с базите за следдипломно обучение.

(3) Съюзът на научните медицински дружества в България, Съюзът на учените в България и медицинските асоциации по специалности могат да участват в провеждането на продължителната квалификация на лекари и стоматолози при условия и по ред, определени в договори с БЛС и СББ.

(4) Контролът на дейностите по предходните алинеи се осъществява по ред, определен от министъра на здравеопазването.

Чл. 41. (1) Основна форма на продължителна квалификация са тематичните курсове по актуални проблеми в медицината и здравеопазването и въвеждане на нови методи за изследване и лечение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Лицата по чл. 40 ежегодно до 31 януари изготвят програми на курсовете за обучение, които ще провеждат, а до 15 май - план-разписание за курсовете за следващата календарна година. Всяко план-разписание се изпраща до районните центрове по здравеопазване, МЗ, ВМУ, ВМА, БЛС, ССБ, МО, МВР, МТС и Министерството на правосъдието (МП), като в него се посочват условията за включване и организаторът на всеки курс.

(3) Районните центрове по здравеопазване в едноседмичен срок от получаване на план-разписанието уведомяват лечебните и здравните заведения за курсовете по ал. 1.

Чл. 42. (1) Заявка за участие в тематичен курс през следващата година се изпраща до организатора на тематичния курс от ръководителя на лечебното или здравното заведение, в което работи кандидатът, в срок до 15 юли.

(2) Списъчният състав на всеки курс се подготвя съобразно условията за включване, като с предимство се приемат кандидати, които работят в лечебни или здравни заведения, които не са база за следдипломно обучение, и се утвърждава от

организатора на тематичния курс не по-късно от три месеца преди започването му, за което се уведомяват одобрените кандидати.

Чл. 43. (1) Индивидуално обучение се провежда за повишаване теоретичната и практическата подготовка за усвояване на методики и новости по определени раздели от специалността. Продължителността на индивидуалното обучение се определя от организатора на индивидуалното обучение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Лицата по чл. 40 ежегодно изготвят програми за индивидуално обучение, които ще провеждат, както и план- разписание на местата за индивидуално обучение за следващата календарна година. Всяко план-разписание се изпраща до районните центрове по здравеопазване, МЗ, ВМУ, ВМА, БЛС, ССБ, МО, МВР, МТС и МП, като в него се посочват условията за включване и организаторът на обучението.

(3) Районните центрове по здравеопазване в едномесечен срок уведомяват лечебните и здравните заведения за местата по ал. 2.

(4) Заявка за включване на кандидат за индивидуално обучение се изпраща от ръководителите на лечебните и здравните заведения и от кандидатите в срока по чл. 42, ал. 1 до организатора на индивидуалното обучение.

(5) Списъкът на кандидатите се утвърждава от организатора на индивидуалното обучение съобразно условията за включване, като с предимство се приемат кандидати, които работят в лечебни или здравни заведения, които не са база за следдипломно обучение. Одобрените кандидати се уведомяват не по-късно от три месеца преди започване на индивидуалното обучение.

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Завършилите различни форми на продължителна квалификация получават удостоверение или свидетелство, издадено от ръководителя на съответната институция по чл. 5.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Завършилите успешно програма за професионална квалификация получават свидетелство за придобита правоспособност, издадено от ръководителя на съответната институция по чл. 5.

(3) За условията и реда за издаване на удостоверения и свидетелства по ал. 1 и 2 се прилага съответно Наредбата за единните държавни изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Преминалите различни форми на продължителна квалификация получават за всяка от тях кредитна оценка в съответствие със системата за оценяване на формите на продължителна квалификация, утвърдена от министъра на здравеопазването. Кредитната оценка се вписва в удостоверението по ал. 1 и свидетелствата по ал. 2.

Глава пета

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИЕМАНЕ НА ЧУЖДЕНЦИ ЗА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ И ПРОДЪЛЖИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Чл. 45. (1) Чужденци, които кандидатстват за специализация или продължителна квалификация, подават във ВМУ или МК следните документи:

1. молба относно специалността, която желаят да придобият, или темите за провеждане на продължителната квалификация;
2. автобиографична справка;
3. копие от дипломата за висше образование;
4. документ за професионална дейност за предходните 5 години;
5. медицинско свидетелство, издадено в едномесечен срок преди датата на кандидатстването;
6. документ за успешно завършена езикова и специализирана подготовка по български език;

7. писмено съгласие на базата за следдипломно обучение, в която ще се обучава кандидатът.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Документите по ал. 1, т. 2, 3, 4 и 5 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени.

(3) Обучението за придобиване на езикови и специализирани знания по български език е с продължителност не по-малко от 6 месеца.

Чл. 46. Кандидатите за следдипломно обучение, които се приемат в изпълнение на междуправителствени спогодби и междуведомствени програми за образователен, културен и научен обмен, се приемат при условията и по реда, определени в съответните спогодби или програми.

Глава шеста

ФИНАНСИРАНЕ НА СЛЕДДИПЛОМНОТО ОБУЧЕНИЕ

Чл. 47. Ръководителите на ВМУ, ВМА и МК със заповед определят цената за участие в конкурса за зачисляване за специализация.

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) (1) Министърът на здравеопазването представя заявка за броя на местата по чл. 20, ал. 5, финансирани от държавата, пред Министерството на образованието и науката, като средствата от държавния бюджет се планират в рамките на разходните тавани за съответната година.

(2) Средствата по ал. 1 се утвърждават от министъра на финансите по бюджетите на съответните първостепенни разпоредители с бюджетни кредити, които ги разпределят по бюджетите на ВМУ, ВМА и базите за следдипломно обучение, след представяне на заповедите за зачисляване по чл. 25.

(3) Ръководителите на бази за следдипломно обучение определят размера на цената за обучение срещу заплащане по съответните специалности.

Чл. 49. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) (1) Различните форми на продължителна квалификация могат да се провеждат и срещу заплащане, като редът и условията се определят с договор между организатора и провеждащия обучението.

(2) Заплащането се извършва от лицето, което желае да се обучава, или неговия работодател съгласно условията на договора по ал. 1.

(3) Размерът на сумите за формите на продължителна квалификация се определя от провеждащия обучението.

Чл. 50. (1) Чужденци, зачислени за специализация или продължителна квалификация, се обучават срещу заплащане по реда, определен в чл. 95, ал. 5 от Закона за висшето образование (ЗВО).

(2) Чужденци, зачислени за специализация или продължителна квалификация по реда на чл. 46, се обучават при финансовите условия, определени в междуправителствените спогодби и междуведомствените програми за образователен, културен и научен обмен.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Лица с двойно гражданство, едното от които е българско, заплащат половината от определената по ал. 6 на чл. 95 ЗВО такса, когато кандидатстват и са приети при условията и по реда за чужденци.

Чл. 51. (1) Средствата по чл. 47 се внасят в бюджетите на ВМУ, МК и ВМА от кандидатстващите за зачисляване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Сумите по чл. 48, ал. 3, чл. 49 и 50 се внасят във ВМУ, ВМА или в база за следдипломно обучение или на организатора на продължителна квалификация, провеждащи съответната форма на обучение.

(3) Набраните по ал. 2 средства се разходват за осъществяване на дейностите по следдипломно обучение в съответните структури, определени за бази за следдипломно обучение.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Специалисти с висше образование в системата на здравеопазването" са: лекарите, стоматолозите и фармацевтите с образователно-квалификационна степен "магистър"; завършилите медицински колежи с образователно-квалификационна степен "специалист"; завършилите специалност "здравни грижи" с образователно-квалификационна степен "бакалавър" и немедицинските специалисти с образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър", работещи в системата на здравеопазването.

2. (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) "Програми за професионална квалификация за придобиване на определена правоспособност" са програмите за следдипломно обучение, одобрени от министъра на здравеопазването, които може да са част от програмите за специализация или самостоятелни програми, след изпълнението на които се полага изпит и се издава съответен документ за професионална квалификация (удостоверение или свидетелство) в зависимост от срока на обучение.

3. "Програми за дистанционно обучение" са програмите, при които по предварително обявен план се осъществява обучение чрез предоставяне на учебни материали на хартиен, магнитен или друг вид носител или по електронен път с цел по-бързо запознаване с последните новости в дадена област, както и за уеднаквяване на оценяването на наученото от участниците в обучението. Провежда се чрез кореспондиране и завършва с издаване на съответен документ в зависимост от срока на обучение.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Критериите по чл. 7, ал. 5 се изготвят и утвърждават в срок два месеца от влизане в сила на наредбата.

§ 3. (1) Заповедите по чл. 7, ал. 3 и 4 и списъкът по чл. 8, ал. 2 се издават в срок три месеца от влизане в сила на наредбата.

(2) До утвърждаване на списъка по ал. 1 специализацията и продължителната квалификация продължава да се извършва в базите за следдипломно обучение, определени по реда на Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването (обн., ДВ, бр. 9 от 1996 г.; доп., бр. 89 от 1996 г.; изм., бр. 37 от 1997 г.; доп., бр. 42 и 97 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 50 от 1998 г.; изм., бр. 61 и 77 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 64 от 1999 г.).

(3) Предложенията по чл. 20, ал. 1 и 3 за 2001 г. се правят в срок до два месеца от влизане в сила на наредбата.

§ 4. (Отм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.).

§ 5. (1) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) Лицата, притежаващи научна степен "доктор на медицинските науки" или получилите научно звание "професор" или "старши научен сътрудник I степен" или "доцент" или "старши научен сътрудник II степен", могат да поискат признаване на специалност, ако реабилитационният или дисертационният им труд е в областта на специалността, която искат да им се признае.

(2) Лицата по ал. 1 представят молба до ректора на ВМУ (началника на ВМА), придружена от следните документи:

1. копие от диплома за завършено висше образование;
2. свидетелство за призната основна специалност - за профилните специалности;
3. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) документ за съответната научна степен и/или научно звание;
4. (нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) автореферат на дисертационния труд;
5. (нова - ДВ, бр. 93 от 2003 г.) списък на научните трудове, учебници, научни публикации, които са по специалността, която иска да им се признае.

(3) Ректорът на ВМУ (началникът на ВМА) по предложение на комисия, определена по реда на чл. 30, издава на кандидата свидетелство за призната специалност. Специалността се признава за придобита от датата на издаването на свидетелството.

§ 6. (1) В срок 5 години от влизане в сила на наредбата зачислените за специализация лекари или стоматолози, които са открили индивидуална или групова практика за първична медицинска помощ, могат да бъдат презачислени за специализация по обща медицина или обща стоматология след провеждане на конкурс по документи.

(2) Лицата по ал. 1 се презачисляват на незаетите места за специализация преди проведените конкурси. Презачисляването се извършва въз основа на класиране по бал, получен от сбора на оценките от държавния изпит и средния успех от семестриалните изпити за завършено висше образование по медицина или стоматология. Сроковете и редът за презачисляване се определят от съответното ВМУ след обявяване на резултатите от класирането.

§ 7. (1) Лицата, които са зачислени за специализация до влизане в сила на тази наредба, продължават специализацията си при условията, по които са приети.

(2) Лицата по ал. 1 се допускат до държавен изпит за придобиване на специалност в срок до пет години от влизане в сила на наредбата, с изключение на лицата, зачислени по реда на Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването, които се допускат до държавен изпит в срок до осем години от влизане в сила на наредбата.

(3) Стоматолозите, зачислени за специализация по терапевтична стоматология, могат да продължат да специализират по една от специалностите оперативно зъболечение и ендодонтния или пародонтология и заболявания на оралната лигавица по адаптирани учебни програми в зависимост от проведеното до 30 септември 2001 г. обучение.

§ 8. Когато лечебно или здравно заведение, определено за база за следдипломно обучение, бъде изключено от списъка по чл. 8, ал. 2, зачислените за специализация в това лечебно или здравно заведение продължават обучението си в други лечебни или здравни заведения - бази за следдипломно обучение, определени от министъра на здравеопазването.

§ 9. Носителите на наградата "Златен Хипократ" могат да бъдат зачислени за специализация по избрана от тях специалност, без да се явяват на конкурсен изпит на места за клинична ординатура по решение на академичния съвет на съответното висше медицинско училище.

§ 10. Специалистите с висше образование в системата на здравеопазването, придобили до влизане в сила на наредбата специалност, която не е включена в номенклатурата на специалностите по чл. 3, се ползват с правата на специалист по специалност, съответно посочена в приложение № 2.

§ 11. За свидетелство за придобита специалност по смисъла на чл. 36 се признават издаваните до влизане на наредбата в сила документи за придобита специалност и признати права на специалист:

1. диплом за първа специалност, издаден от ректора на медицинска академия съгласно Наредбата за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри (ДВ, бр. 7 от 1974 г., отм.);

2. свидетелство за втора специалност, издадено от ректора на медицинска академия съгласно Наредбата за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри (ДВ, бр. 7 от 1974 г., отм.);

3. документ, удостоверяващ легализиране на документи за получена в чужбина медицинска специалност, издаден от Министерството на народното здраве съгласувано с Комитета за наука, технически прогрес и висше образование съгласно Наредбата за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри (ДВ, бр. 7 от 1974 г., отм.);

4. диплома за основна специалност, издадена от ректора на висш медицински институт съгласно Наредба № 11 от 1994 г. за следдипломното обучение на специалистите с висше медицинско образование в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 50 от 1994 г., отм.);

5. свидетелство за призната специалност, издадено от ректор на висше медицинско училище или началника на Военномедицинска академия съгласно Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването.

§ 12. Наредбата се издава на основание чл. 87, ал. 3 и 4 от Закона за народното здраве и чл. 93 и § 6 ЗЛЗ и отменя Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването (обн., ДВ, бр. 9 от 1996 г.; доп., бр. 89 от 1996 г.; изм., бр. 37 от 1997 г.; доп., бр. 42 и 97 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 50 от 1998 г.; изм., бр. 61 и 77 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 64 от 1999 г.) и Наредба № 12 от 1994 г. за следдипломно обучение на специалистите със средно и полувисше медицинско и немедицинско образование в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 51 от 1994 г.).

Наредбата е съгласувана с министъра на образованието и науката и с министъра на финансите.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение
на Наредба № 31 от 2001 г. за следдипломно
обучение в системата на здравеопазването
(ДВ, бр. 93 от 2003 г.)

§ 44. Българският лекарски съюз и ССБ съвместно с ВМУ, ВМА и експерти от МЗ до шест месеца от влизане в сила на тази наредба разработват и предлагат за утвърждаване от министъра на здравеопазването след обсъждане от Висшия медицински съвет система/и за оценяване на формите на продължителна квалификация на лекарите и стоматолозите.

§ 45. Лицата, които са зачислени за специализация по стоматологични специалности до влизане в сила на наредбата, довършват обучението си по адаптирани учебни програми, разработени и утвърдени по реда на чл. 11, ал. 1.

§ 46. Лицата, които са зачислени за специализация по реда на Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването, имат право да се явят три пъти на държавен изпит за придобиване на специалност.

§ 47. Лицата, придобили до влизане в сила на наредбата специалност, която не е включена в номенклатурата на специалностите по чл. 3, се ползват с правата на специалист по специалност, посочена в приложение № 3.

§ 48. Предложенията по чл. 20 за 2004 г. се правят в срок до два месеца от влизане в сила на наредбата.

§ 49. Наредбата е съгласувана с министъра на образованието и науката и с министъра на финансите.

Номенклатура на специалностите и сроковете за придобиването
им в системата на здравеопазването

Университет "Св. Кирил и Методи" - Пловдив

№ по ред	Основни специалности	Срок, год.	Профилни специалности	Срок, год.
1	2	3	4	5

I. Специалности за лекари с образователно-квалификационна степен

"магистър": А. Специалности с преобладаваща терапевтична насоченост 1.

Анестезиология и интен-

зивно лечение 4

2.	Вътрешни болести	5	2.1. Гастро-ентерология	2
			2.2. Гериатрична медицина	2
			2.3. Ендокринология и болести на обмяната	2
			2.4. Кардиология	2
			2.5. Клинична алергология	2
			2.6. Клинична хематология	2
			2.7. Нефрология	2
			2.8. Онкология	2
			2.9. Пневмология и фгизиатрия	2
			2.10. Професионални заболявания	2
			2.11. Ревматология	2
3.	Детски болести	4	3.1. Детска гастроентерология	2
			3.2. Детска ендокринология и болести на обмяната	2
			3.3. Детска кардиология	2
			3.4. Детска клинична хематология	2
			3.5. Детска неврология	2
			3.6. Детска нефрология	2
			3.7. Детска пневмология и фгизиатрия	2
			3.8. Детска ревматология	2
			3.9. Клинична алергология	2
			3.10. Неонатология	2
			3.11. Онкология	2
4.	Инфекциозни болести	4		
5.	Клинична токсикология и терапия	4	5.1. Клинична алергология	2
			6. Клинична фармакология	
7.	Кожни и венерически болести	4	7.1. Клинична алергология	2
			7.2. Онкология	2
			7.3. Професионални заболявания	2
			7.4. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
8.	Лъчелечение	4	8.1. Онкология	2
9.	Нервни болести	4	9.1. Детска неврология	2

	9.2. Онкология	2	
	9.3. Професионални заболявания	2	
10. Обща медицина	3	10.1. Гериатрична медицина	2
11. Психиатрия	4	11.1. Детска психиатрия	2
		11.2. Съдебна психиатрия	2
12. Спешна медицина	4	13. Трансфузионна хематология	
		14. Физикална и рехабилитационна медицина	4
Б. Специалности с преобладаваща хирургична насоченост			
15. Акушерство и гинекология и репродуктивна медицина	4	15.1. Онкология	2
		15.2. Естетична медицина (козметична) хирургия и	4
			3
16. Лицево-челюстна хирургия	5	16.1. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
17. Неврохирургия	5	17.1. Онкология	2
18. Ортопедия и травматология	5	18.1. Онкология	2
		18.2. Пластично-възстановителна хирургия	2
		18.3. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
19. Очни болести	4	19.1. Онкология	2
		19.2. Професионални заболявания	2
		19.3. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
20. Урология	5	20.1. Онкология	2
		20.2. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
21. Ушно-носно-гърлени болести	4	21.1. Клинична алергология	2
		21.2. Онкология	2
		21.3. Професионални заболявания	2
		21.4. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
22. Хирургия	5	22.1. Гръдна хирургия	3
		22.2. Детска хирургия	2
		22.3. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
		22.4. Кардиохирургия	2
		22.5. Онкология	2
		22.6. Пластично-възстановителна хирургия	2
		22.7. Съдова хирургия	2
В. Специалности с преобладаваща клинично-диагностична насоченост			
23. Авиационна медицина	3		
24. Биохимия	4		
25. Вирусология	3	26. Епидемиология на инфекциозните болести	3
27. Клинична имунология	4		
28. Клинична лаборатория	4		

29. Медицинска биология	3		
30. Медицинска генетика	3		
31. Медицинска паразитология	3		
32. Микробиология	4		
33. Нуклеарна медицина	4	33.1. Онкология	2
34. Образна диагностика	4	435. Обща и клинична патология	
36. Патофизиология	3		
37. Радиобиология	4		
38. Спортна медицина	4		
39. Съдебна медицина	3		
40. Токсикология	3		
Г. Специалности с друга насоченост		41. Анатомия, хистология и цитология	
		342. Икономика на здравеопазването	2
43. Комунална хигиена		344. Медицина на бедствените ситуации (на катастрофите)	3
45. Медицинска педагогика	3		
46. Обща хигиена	3		
47. Радиационна хигиена	3		
48. Социална медицина и здравен мениджмънт	3	48.1. Гериатрична медицина	2
49. Трудова медицина	4	49.1. Професионални заболявания	2
50. Фармакология	4		
51. Физиология	3	352. Хигиена на детско-юношеската възраст	
53. Хранене и диететика		3II. Специалности за стоматолози с образователно-квалификационна степен "магистър"	
1. Детска стоматология	3	1.1. Стоматологична образна диагностика	2
2. Лицево-челюстна хирургия	4	2.1. Стоматологична образна диагностика	2
		2.2. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
3. Медицинска педагогика	3		
4. Обща стоматология	3		
5. Оперативно зъболечение и ендодонтия	2	5.1. Стоматологична образна диагностика	2
6. Орална хирургия	3	6.1. Стоматологична образна диагностика	2
		6.2. Естетична (козметична) хирургия и медицина	3
7. Ортодонтия	3	7.1. Стоматологична образна диагностика	2
8. Пародонтология и заболявания на оралната лигавица	3	8.1. Стоматологична образна диагностика	2

9. Протетична стоматология 3
 организация на стоматологичното здраве (СМОСЗ) 3
- 9.1. Стоматологична образна диагностика 210. Социална медицина и
- 3III. Специалности за фармацевти с образователно-квалификационна степен "магистър" 1. Анализ на лекарствените средства 3
2. Клинична фармация 3 3. Лечебни растения и билково дело 3 4. Медицинска педагогика 3 5. Организация и икономика на дистрибуторската и аптечната практика 3 6. Организация и икономика на фармацевтичното производство 3 7. Технология на лекарствата с биофармация 3 IV. Специалности за лица, придобили специалност "здравни грижи" с образователно-квалификационна степен "бакалавър" 1. Болнична хигиена (превенция и контрол на инфекциите) 2
2. Медицинска педагогика 3 3. Социална медицина и здравен мениджмънт 3
- V. Специалности за лица с образователно-квалификационна степен "специалист", завършили медицински колеж 1. Анестезиология и интензивни грижи (за медицински сестри и акушерки) 2 2. Болнична хигиена (превенция и контрол на инфекциите) 2
3. Детска сестра 2 4. Консултант по кърмене и здравословно и диетично хранене (за рентгенови лаборанти) 2 5. Лъчелечение (за рентгенови лаборанти) 1 6. Медицинска сестра за социални дейности 2 7. Обществено здравеопазване (за медицински сестри, акушерки и фелдшери) 2 8. Операционна и превъзочна техника (за медицински сестри и акушерки) 2
9. Психиатрична сестра 2 10. Семейна медицинска сестра (акушерка) 2 VI. Специалности за лица, придобили немедицинско образование с образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър" 1. Анализ на лекарствените средства (за химици) 3
2. Биохимия (за биохимици, биолози и химици) 4 3. Биофизика (за биолози и физици) 3 4. Вирусология (за биолози и микробиолози) 3 5. Икономика на здравео-

- пазването (за икономисти) 2 6. Клинична психология
 (за психолози) 3 7. Клинична химия (за химици, биохимици, биолози и фармацевти) 3 8. Лабораторна имунология (за биолози, биохимици, молекулярни биолози, биотехнолози) 3 9. Лечебни растения и билково дело (за биолози) 3 10. Медицинска биология (за биолози) 311. Медицинска зоология (за биолози) 312. Медицинска информатика и здравен мениджмънт 313. Медицинска педагогика (за педагози и психолози) 314. Медицинска и радиологична физика (за физици) 315. Медицинска и санитарна физика (за инженери и физици) 316. Медицинска физкултура (за методисти по лечебна физкултура - кинезитерапевти) 3
17. Микробиология (за микробиолози и биолози) 418. Правно регулиране в здравеопазването (за юристи) 219. Радиационна хигиена (за биолози, физици и химици) 320. Радиобиология (за биолози, физици и химици) 421. Санитарна химия (за химици) 322. Санитарно инженерство (за инженери и архитекти) 323. Теоретични основи на медицинската химия (за химици) 324. Организация и икономика на фармацевтичното производство (за биолози, икономисти, химици и инженер-химици) 3VII. Военномедицински специалности за лекари, стоматолози и фармацевти с образователно-квалификационна степен "магистър"
1. Авиационна медицина 3
 2. Военна хигиена 3 3. Военномедицинско снабдяване (за фармацевти) 3 4. Медицина на бедствени-те ситуации (на катастрофите) 3
5. Организация и тактика 1. Военна епидемиология (получава се на медицинската служба 3 след призната специалност по епидемиология на инфекциозните болести) 2

Специалности, придобити до влизане в сила на наредбата и невключени в номенклатурата по чл. 3

Специалност от номенклатурата	Специалност от номенклатурата
по чл. 3, по която лицата се ползват	по чл. 3, по която лицата се ползват
с права на специалист	с права на специалист

1. Медицинска защита на катастрофите

Медицина на бедствените ситуации (медицина на катастрофите)

2. Организация на здравеопазването

Социална медицина и здравен мениджмънт

3. Организация и тактика на медицинската служба

Социална медицина и здравен мениджмънт

4. Хранителна хигиена

Хранене и диететика

5. Терапевтична стоматология с детско зъболечение

Пародонтология и заболявания на оралната лигавица или ендодонтия и оперативно зъболечение

6. Терапевтична стоматология с детско зъболечение

Детска стоматология

7. Организация на аптекното дело

Организация и икономика на дистрибуторската и аптекната практика